1.000 NARIŲ A. [illegible]. MOTERŲ SĄJUN[illegible]KI SEIMO!

Sujuskite, seser[illegible]rietės,. kad jūsų garsin[illegible]ra-nizacijoj atsirastų tūk[illegible]s skaičius iki Seimo.

"Tėvynę," 307 W. 30 St.

DARBININKAS

1.000 NARIŲ LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGAI IKI SEIMO!

Sujuskite, broliai sąjungiečiai, kad mūsų organizacija to skaičiaus sulauktų iki pirmojo seimo.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 32 74

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass.,under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY. So. BOSTON, MASS. KOVO 18 d. (MARCH) 1916 m.

ŠV. JUOZAPO DIENA MŪSŲ ŠVENTĖ.

Sveikiname jus, brangūs Sąjungiečiai, su mūsų globėjo švente.

L. D. S. apsirinko sau globėjų Dailydę — Šv. Juozapą, kurio diena pripuola ateinančią nedėlią kovo 19 d. Toji tai diena mums darbininkams-sąjungiečiams ypač brangi. Praleiskime ją prideramai — lietuviškai, katalikiškai, darbininkiškai. Pasiryžkime tą dieną labiau rūpinties savo darbininkiškais reikalais, susipratimu, apšvieta, blaivumu. Ryžkimės prigelbėti kitiems savo broliams eiti prie tikrojo darbininkiško susipratimo.

DELEGATŲ LIETUVON ŽODIS.

Vos tik šiandien mums pavyko išgauti visus reiklingus raštus iš Amerikos ir vokiečių konsulių. 16 d. kovo laivu Helling Olav važiuojam Lietuvon svarbiais tėvynės reikalais. Tikslas mūsų yra sužinoti, kokiame padėjime yra dabar mūsų tėvynė, užimta vokiečių armijos. Amerikos lietuviams labai rūpi jųjų brolių ir sesučių likimas Lietuvoje. Ant nelaimės nebeturime jokių iš ten tikrų žinių. Nežinom net, ar gyvi jie ten, ar ne, ar badą kenčia, ar turi kuom apsirengti. kad nuo šalčio apsigynus. Gaila mums jųjų! Tautos Taryba išsirūpino išgauti pavelinimą nuo Vokietijos militariškų valdžių Berlyne, Vokietijos sostinėje, lietuviams delegatams atsilankyti Lietuvoje. Delegatais tapo išrinkti kun. Dr. Bartuška iš Mt. Carmel, Pa. ir Dr. J. Bielskis iš Hartford, Conn.

Delegatų rūpesniu bus, kad būtų atidaryti pačto keliai Lietuvon, taip-pat išgauti pavelijimas iš vokiečių valdžios siųsti pagelbą lietuviams per pačių lietuvių sutvertus komitetus Lietuvoje. Jeigu mums pavyks išgauti panašus pavelijimas, tuomet pasistengsime surišti Švedijos Lietuvių komitetą Stogholme ir Šveicarijos lietuvių komitetą Friburge su Lietuvos komitetais ir Amerikos. Jeigu nesurasime nepergalimų kliučių iš vokiečių ir Anglijos pusės ir mums pavyks užmegsti vienybės ryšius tarpe įvairių jau gyvuojančių komitetų, tuomet lietuviai, mūsų broliai ištikro turės iš ko džiaugties, ir jų nusiminimas išnyks, kuomet patirs, kad dar esama pasaulyje žmonių, kurie moka kitus dideliame varge esančius brolius šelpti.

Kuomet Lietuva sužinos, kad Amerikos lietuviai mobilizuoja visas jėgas išgavimui tėvynei liuosybės, išgavimui Amerikoje per senatą ir prezidentą Lietuvių Dienos, tada atgims jųjų susisielojusi dvasia ir jų nelaimės jiems ne be taip didelės atrodys. Šiuomi pranešame Amerikos lietuvių visuomenei, kad beesant mums Washingtone 13 d. š. m. matėmės su senatoriais Lewis iš Chicago, Ill., senatorium Martin iš New Jersey, senatorium Chilton iš W. Virginijos ir kongresmonu Farr iš Scranton, Pa., kurie pasižadėjo viską daryti, kad tik lietuviai gautų Lietuvių Dieną Amerikoje. Tik meldžiame gerbiamos visuomenės toliau darbą sparčiai varyti, kad toji visų laukiama diena greičiau įvyktų Amerikoje. Šviesi ateitis mūsų laukia. Rockefelerio sekretorius, su kuriuom teko matyties New Yorke, važiuoja šiomis dienomis Londonan ir Berlynan su puikiausiais norais. Rockfel. šelpimo institucija nori išgauti iš Anglijos ir Vokietijos gvarancija diplomatiniu keliu, kad tos valdžios nieko neturėtų priešingo, jeigu neutralės šalys paimtų į savo rankas karės nuteriotų šalių pramonę, industriją ir maistą. Jeigu tie žingsniai jiems pavyktų, tuomet p. Green, Rockefel. sekretorius, pasižadėjo pasimatyti su lietuvių delegatais Berlyne Amerikos konsulate, ir visą pašelpos reikalą ten apkalbėti. Dieve duok jiems gerą pasisekimą.

Tų vilčių lydimi Am. lietuvių delegatai 16 d. kovo sėda į laivą ir taria Amerikos lietuviams sudiev! Gal pavyks mums greitu laiku ir vėl pasimatyti ir tikrų žinių iš mylimos tėvynės parvežti.

Am. Lietuvių delegatai
KUN. DR. V. BARTUŠKA
DR. J. BIELSKIS.

"TAUTOS RYTO" ir Blaivininkų Susivienijimo reikalais ligi tolimesnės žinios reikia kreipties šiuo adresu:
KUN. JER. VALAITIS,
312 Poplar Street,
Mt. Carmel, Pa.

DĖDĖS SAMO KAREIVIAI MEKSIKOJ.

San Antonio, Texas. — Suvienytų Valstijų pirmoji armija jau perėjo rubežių ir eina ieškoti Villos ir jo banditų. Išviso į Meksiką kol kas inėjo apie 5.000 kareivių. Tie kareiviai yra visui aprūpyti, moderniškai apginkluoti. Juosius lydi **aeroplanai.**

Iš Meksikos valdžios jokio pasipriešinimo nebuvo. Tai daroma sutartyje su Carranzos valdžia. Buvo padaryta sutartis su Carranzos valdžia, kad abi pusi rūpysis tik tuo, kad sugauti Villą ir jo banditus.

Tai-gi Carranzos kariuomenė sąveiks su Suvienytų Valstijų kareiviais.

Villa teturis mažai kariuomenės ir nekiek amunicijos. Turis nuo 1.500 iki 3.000 kareivių.

Suvienytų Valstijų kariuomenė perėjo rubežių ties Columbus, N. M. Paskui Meksikoj ties miesteliu Palomas susitiko su Carranzistais. Jokių skersakiojimo, nei pasipriešinimo nebuvo. Iš to pasidžiaugė Suv. Valstijų gen. Funston, kurs viską tvarko parubežyje ir per visą laiką tėmijo Carranzistų žingsnius.

Todel tai išrodo, jog keblumo su Meksika nebus ir Suvienytos Valstios nesusipainios. Išpradžios bijotasi, kad Suv. Valstijų kareiviams perėjus rubežių sukils visi meksikonai ir bus karė. Dabar tas kitaip išrodo. Washingtono valdžia tikrino, jog jai rūpi tik bandito nubaudimas ir jo pasekėjų išblaškymas. Tam Carranzos valdžia patikėjo ir pasižadėjo sąveikti su Suv. Valstijų kariuomene.

Bet ten linkui dalykai gali susipainioti. Labai daug visokių gandų eina apie tai, jog Villa ima įgyti sau šalininkų, kurie jam prigelbės. Eina gandai, jog banditas Zapata ir Felix Diaz ketiną stoti Villos pusėn. Tai gali susidaryti geroka spėka ir gali būti stambių susirėmimų. Bet tikros karės su Meksika vargu bus, nes Carranzos šalininkai dabar sąveikia su Dėdės Samo kareiviais.

Daugelyje vietų Meksikoj žmonės išreiškia didį džiaugsmą, jog taip gerai susitaikyta su Washingtono valdžia del Columbus skerdynių. Queretero mieste iš tos priežasties bažnyčiose gaudė varpai ir buvo surengtas didis maršavimas gatvėse.

Kad Suvienytų Valstijų valdžia pasitiki Carranzistais matosi iš to, jog iš šios šalies Carranza gavo leidimą parsigabenti arti milijoną patronų. Iš pradžios tie patronai buvo sulaikyti, bet kuomet santikiai pagėrėjo, tai buvo paleisti.

MOBILIUOS IR SVETIMTAUČIUS.

Londonas. — Iš Amsterdamo atėjo žinia, jog Vokietijos valdžia nusprendus imti armijon ir svetimtaučius, kurie išbuvę penkis metus Vokietijoj. Tokie svetimtaučiai bus apreikšti kaizerio pavaldiniais ir paimti armijon. Jie nebus siunčiami frontan, bet šiaip atlikinės įvairias namines priedermes ir tarnystas.

Svetimžemių tinkamų armijai Vokietijoj yra apie 30,000.

AIRIJOJ NERAMU.

Londonas. — Laikraštis Post rašo, jog Airijoj jau tokie neramumai apsireiškia, jog jau nesą galima tylėti. Po intekme airių organizacijos Linn Fein, eina smarki agitacija prieš rekrutavimą.

Turikjos karinė žinyba praneša, jog prie Suez kanalo turkams pavykę nušauti anglų aeroplaną.

VOKIETIJOS LAIVYNO MINISTERIS REZIGNAVO.

Londonas. — Garsusis Vokietijos laivyno admirolas von Tirpitz atsistatydino nuo savo vietos.

Tai buvo pasižymėjęs vyras ir jo pasidarbavimu buvo ištobulytas Vokietijos laivynas.

Jo rezignavimo kaikurie pramato pradžią vokiečių militarizmo puolimo.

VOKIEČIAI NETURI PASISEKIMO.

Londonas. — Vokiečiai nesiliauja smarkiai veikę ties Verdunu. Po didelių bombardavimų dar kartą atakavo Le Mort Homme augštumas, kurios randasi į šiaurės vakarus nuo Verduno. Atakos neturėjo jokio pasisekimo. Vokiečių bangos tirpo francūzų ugnyje ir jų pastangos nuėjo niekais.

Kitur niekur vokiečiai nedarė atakų. Bet bombardavimas, tai eina visu frontu nuo jurės iki Šveicarijos parubežių.

Vokiečiai skelbia, jog Champagne apskrityje francūzai po smarkių bombardavimų darė atakas, bet buvę atmušti. Be to vokiečiai paėmę 2 oficierus ir 150 kareivių nelaisvėn.

FRANCIJOS karinis ministeris gen Gallieni atsistatė del nesveikatos. Jo vietą užėmė gen. Roque.

NEW YORK. — J. P. Morgan ir Co. žadėjo Kanados valdžiai paskolyti pinigų. Tikrai nežinia, kiek paskolys, bet skolys apie 75 milijonus dol.

PORTUGALIJOJ prasidėjo mobilizacija.

BULGARIJA ir Turkija ketina pertraukti su ja dipulomatinius susinešimus.

SERBIJOS sosto įpėdinis Aleksandras pribuvo Ryman. Buvo pasitiktas, kaipo karalaitis, ir priimtas karalienės ir Genuos kunigaikščio karaliaus vėardu. Pasakė, jog italų ir anglų dėka išgelbėta 150.000 serbų kareivių nuo teutonų ugnies ir kardo.

KAIZERIO gerklė vėl daranti nesmagumų. Gerklės opa atsinaujinus.

VOKIETIJOS generalis štabas labai susirūpinęs del stokos oficierių, kurių dabar Verduno fronte labai daug puolė.

San Bernandino, Cal. — Vienuolikos metų mergaitė pagimdė kudikį, sveriantį 11 svarų. Pati mergaitė sveria 80 svarų ir yra 4 pėdų augščio. Jos vardas Limona Abila.

KANSAS CITY. — Ponia Wilsonienė, prez. žmona, buvo paaukavus vokiečių Raudonojo Kryžiaus fėrams nosinę skepetaitę. Skepetaitė išleista už $54.50.

IŠ BOSTONO išplaukė į Londoną garlaivis Bostonian. Išsivežė 120.000 bušelių javų, 1.500 tonų miltų, 600 tonų provizijos, 400 tonų rąstų.

MARIA CAPPUCLO, 22 metų amžiaus laimėjo bylą ir jai turės būti išmokėta $20.000. Mergina ėjo Bostone Hanover gatve ir nuo penkių lubų namų krito plytgalis ir prarakė jai galvą. Namų savininkas tur atsakyti.

HENRY FORD, kurs norėjo įvesti taiką Europoje, pradėjo įvedinėti taiką savo darbininkų šeimynose. Pasakė darbininkams, jog jų šeimynose neturi būt vaidų. Darbininkai, kurie turi vaidus su pačiomis, turi susitaikinti arba persiskirti; jei ne tai bus prašalyti iš darbo.

AUSTRIJA pertraukė diplomatinius ryšius su Portugalija. Taip Viennoj paskelbta.

IŠ SERBIJOS ir Makedonijos vokiečiai daug kariumenės traukia vakarinin frontan.

VARŠAVOS gub. von Etzdorf užgynė pereidinėti per Vislą ir Narevą ypatoms augščiau 15 m. amžiaus. Palei tas upes daromos didelės drutvietės. Tik per paskirtas vietas perleidžiami asmenys su pasportais.

VARŠAVOS gyventojų skaičius auga labai greit. Taip yra todel, kad kaimai nuniokuoti. Spalio 1 d. p. m. buvo 776.000 gyv., o lapkričio 28 d. jau buvo 803.000.

SALONIKUOSE francuzai besiknizdami vokiečių konsulate užtiko kaizerio paveikslą, kurs perstato kaizerį puikioj Rusijos admirolo uniformoj.

KAS TAUTOS FONDO BLANKOMIS PADARYTA.

So. Bostone per vasario mėnesį Tautos Fondo Blankomis išviso surinkta $350.00 Tai kas galima nuveikti gerai suplenuotu ir sutvarkytu veikimu.

VARŠAVOJ labai pritruko popieros. Del stokos popieros laikraščiai negali reguliariškai išeidinėti. Gabenama popieros iš Vokietijos.

VYRIAUSYSIS Išpanijos armijos vadas kap. Weyler sunkiai apsirgo.

PARYŽIUS. — Nušautame zeppeline francūzai rado tarp kitų lavonų moterį. Moteries lavonas buvo taip suspirgęs tik kojos buvo sveikos ir pagal jas tebuvo galima matyti, jog moteries būta.

CHARLESTOWN, MASS. — Elektrikinėn kedėn buvo pasodytas Anton Retkovič, rusas, kurs du metu atgal buvo papjovęs savo numylėtinę.

SUVIENYTŲ **Valstijų** valstybinis sekretorius savaitei išvažiavo pasilsėti į Pinehurst, N. C.

RYGOS GYVENIMAS.

Lyvžemio gubernatoriaus įsakymu nuo 30 sausio invedama Rygoj valgymo daiktų kortelių sistema, pagal kurių bus dalinama valgymo produktai miesto gyventojams. Delei to, surašys miesto gyventojus, reikalaujančius valgio produktų.

Norintieji gauti del savęs arba kitų valg. prod. kortelę, delei pirkimos maisto įstaigose val. produktų, turi ateiti į valg. biurą prie miesto valdybos nusakytame laike, atsinešti pasportą, pasisakyti tikrą valgytojų skaitlių ir kur gyvena. Visos krautuvės, kurias pakvies miesto valdyba pardavinėti valgymo produktus, neturi teisės niekam nieko parduoti, neparodžius valgymo kortelės.

Valgymo produktus pardavinės sulig miesto nusakytos kainos ir tvarkos. Krautuvės turės duot atskaitą parduotų ir likusių produktų. Neteisingai pranešusieji valgymo prekių apgaulingu būdu — baudžiama 3.000 rub. arba 3 **mėn. kalėjimo.**

Gelžkelio stotyse iškabinta šitoks armijos vyriausybės pranešimas: "Tylėkite. Susivaldykit. Tėvynės labas to reikalauja. Atsiminkite, kad priešininkas atydžiai visur klausos."

Naują taksą įvesiąs miestas kaikuriems visu reikalingiausiems valgymo produktams, k. a.: duonai, mėsai ir tt.

Malvinos Vigner-Grunberg muzikos srityje darbavimos 25 m. jubiliejus. Ponia V. Grunberg davė koncertus Berlyne, Rygoj ir abiejuose Rusijos sostamiesčiuose, supažindama rusų ir užsienio publiką su latvių dainomis.

Delei šito nepaprasto karo p. Grunberg negalėjo Rygoj surengti koncerto paminėjimui savo 25 m. jubiliejaus; tai-gi tokį koncertą jinai surengs Dorpate (Jurjeve) 9 d. vasario.

Kortelės delei valgomųjų daiktų pirkimos, girdėti, bus dalinamos miesto gyventojams jau šią savaitę Didžiojoj Gildijoj ir policijos nuovadose.

Rygos taksacijinė komisija savo posėdyj svarstė atlyginimo delei karo sunaikinto turto klausimą. Svarstyta atlyginimas ir tokio turto, kurį sunaikino priešininko aeroplanų ir cepelinų svaidomos bombos. Dar nepaaiškėjo, kas atlygįs šituos pastaruosius nuostolius, tečiau taksacijinė komisija nutarė vis-gi cepelinų ir aeroplanų padarytus nuostolius apkainuoti. Namų savininkams, kurių namai kentėjo delei cepelinų bei aeroplanų apsilankymo, liepta, nieko nealukiant, inteikti prašymus taksacijos komisijai.

Nubausti policistai Mintaujos 2 nuovados du policistu Kniazevas ir Valiušis nubausta 7 d. arešto už tai, kad susitikę su piktadariais šaudėsi, tečiau piktadariai nesuimti, atsišaudydami nubėgę; o min. policistai apie šitą atsitikimą nepranešę savo pristovui. Nubausta trečiojo Petrogrado priem. nuovado policistas Samsonuks 2 rub. už tai, kad nesiprašęs išėjęs iš kazermų

("Rygos Garsas")

GERAS SUMANYMAS.

Žinome visi, kaip suvargus dabar mūsų tėvynė, ji pašalpų reikalinga. Mūsų priedermė Lietuvai įvairiais būdais kuodaugiausiai suaukaut ir iš **kitų aukų surinkt. Tuo tikslu Škotijos lietuviai užmanė ir baigia vykdinti dideliausius laimėjimus.** Geros širdies lietuviai (ir svetimtaučiai — Red). suaukavo gerą kruvą brangių ir gerų daiktų, skaitliuje virš šimto. Kitas pavienis daiktas vertas kelių svarų, nemaž daiktų vertų po 2, 3, 4 ir net iki 8 sv.! Žinoma, yra ir mažiau vertų, bet nedaug tėra dalykų pigesnių per kelioliką šilingų, kaip iš tilpusių "Išeivių Drauge" ir išleistų atskirai sąrašų matyt. Tuos daiktus savininkai padovanojo Lietuvos nuo karės nukentėjusių naudai per Šk. L. K. Komitetą.

Komitetas tas dabar išleido aukų rinkimui knygutes, iš kurių kožnas atskiras-bilėtas duodamas už 6d. Kuomet bus visi bilietai išpirkti, Komitetas laimėjusiems atiduos gautas dovanas. Visi pinigai, surinkti už bilietus skiriama nuo karės nukentėjusių naudai. Aišku, juo daugiau biletų bus išpirkta, juo daugiau pinigų surinks Lietuvos nuo karės nukentėjusiems. Tai mūsų priedermė tą sumanymą paremti, padėti kuodaugiausiai biletų išplatinti.

Visų pirma atminkim, jog čionai ne biznis, o gryna labdarybė, grynas aukavimas. Girdėjau kai kuriuos lietuvius šnekant: o ką, jei aš paimsiu biletą kitą ir pats nieko negausiu? Skaudu tokius žodžius girdint, žodžius, parodančius arba dalykų nesupratimą, arba kietaširdingumą-savymeilę. Kitam rodos, kad jei jis paims vieną kitą biletą, jei įmokės nuo karės nukentėjusių brolių naudai viena-kitą sikspena — tai jau neatbutinai jis tur išlošti, gauti daiktą kelių svarų vertą. Laimei tokių ne daug teturim. daugumas kitaip mano. Štai nemaž radosi žmonių, ką ima patis sau vieniems po kelius desėtkus biletų, įmoka po 5, 10 šil. ir po visą svarą, o visai nelaužo sau galvos ar ką gaus už tai, ar kas kliūs. Kitas tai dar pasako: man tų daiktų nereikia, aš sau užsidirbu, aš duodu ne kad ką išloščiau, bet kad sušelpčiau savo suvargusius per karę brolius, aš ir išlošęs daiktą aukaučiau atgal tėvynei. Tai žodžiai tikro krikščionio, artimo mylėtojo, gero lietuvio, taip mąstyti privalėtų kiekvienas.

Atminkim, kad neperkamečia, o tik aukaujame, neduodame idant šelptumėm. Jug tiems žmonėms, ką aukavo daiktus kartais labai brangius — ar jiems buvo tas lengviau padaryti, neg mums kad ir desėtkais biletus imti: jug jie aukaudami nesiklausė: o ką už tai gausiu?...

Mes lietuviai imkim sau biletų kuodaugiausiai, primindami, jog taip Lietuvai aukaujame, gal saviškius artimiausius sušelpsim per tai.

Bet dar galim bilietus praplatinti tarpe anglų. Anglai nėra jau tokiais kietaširdžiais, aukauti kur reikalas neatsisako. Jiems lengva biletelį kitą įsiulyti, nereikia daug kalbėti, gana parodyti biletų knygelę: ten angliškai užrašyta kam auka renkama. Ir anglai paprastai ima biletelius nesiklausinėdami daug, nesirūpindami ką už tai begaus. Tik reikia juos užkalbinti, parodyti aukų knygutę.

Lietuviai dirbame daugiausiai tarpe svetimtaučių, anglų, žydų ir tt. Lietuviš nusinešęs aukų knygutę jei pasiulytų savo draugams arba ir šeimininkams, tikrai daug biletų išleistų. Štai aš dirbu mažoj dirbtuvėje, išleidau tarpe anglų 20 biletukų, kiekvienas ėmė po vieną ar daugiau. Mano draugas, dirbąs kitur su keturiais svetimtaučiais, išleido jiems 9 biletukus.

Aš manau, jog kiekvienas iš mūsų lietuvių, norinčių pagelbėti saviškiams, galėtumėm paimti po kelius desėtkus biletų ir pameginti juos išplatinti tarpe savo pažįstamų svetimtaučių. Ypač pigu taip būtų padaryti čia augusiems jaunikaičiams ir mergynoms lietuvaitėms, dirbančioms tarpe svetimtaučių. Nesunku būtų prie gero noro tą patį padaryti ir anglų kalbą menkai tepažįstantiems. Tik nereikia tingėti: kepti balandžiai į burną patįs nesulėks. Reikia biskutį ir pasistengimo, su priedermė.

Broliai ir seserįs, netingėkim, patįs biletų kuodaugiausiai pirkim, ir tarpe savo pažįstamų svetimtaučių platinkim, pasiėmę sau užduotį išplatint tarpe svetimtaučių bent po 40 (kad ir mažiau) biletukų. Taip Lietuvai surinksim visą svarą aukų! Gi sudėjus į krūvą bus kuo pasidžiaugti ir pasididžiuoti.

London.

J. Sleznikas.

("Išeivių Draugas.")

TUOJAUS REIKALINGAS VARGONININKAS.

Apie sąlygas kreipties:
Rectory of St. Joseph Church
318 5 th St., Donora, Pa.
(33)

TUOJAUS REIKALINGAS VARGONININKAS.

Kreiptis šiuo adresu:
KUN. JER. VALAITIS,
312 Poplar Str.,
Mt. Carmel, Pa.

Nejaugi Religija privatinis dalykas?

"Naujienų" No. 27 (2 d. vasario 1916) tilpo straipsnis, užvardintas "Religija privatinis dalykas." Gerb. autorius giriasi, kad šį reikalavimą socialistai turi net į savo programą įrašę. Visgi tas pagyrimas nėra faktu, kad tai jie esą protingai padarę. Anaiptol! Žmogus, kuris sako, kad tikėjimas yra privatišku dalyku ir kad pastarasis varžo sąžinę, tikrai yra pats praradęs tikėjimą bei sąžinę. Ydant geriau dalykų stovį supratus, pažvelgkime į tai iš moksliško atžvilgio.

Religija dvejopoje prasmėje — tikėjimas (fides) ir garbinimas (cultus) — galima pasakyti, kad yra privatišku dalyku sekančiuose atsitikimuose: —

1). Žmogus **atsakąs** vien už sąžinišką pasielgimą, ir savo laiku jam bus atlyginta sulyg jo **pačių atskirų** užsitarnavimų.

2). Vartodamas Dievo duotą liuosą valią, kurią jisai turi iš savo prigimimo, žmogus gali priimti arba atmesti tiesą, gali užlaikyti arba atmesti moralę (dorišką) teisę; jisai negali būti **fiziškai** priverstas nei prie vieno, nei prie kito. Nei Bažnyčia nei Patsai Dievas žmogaus prie to neverčia. Bet, kartą liuosai išsirinkęs vieną ar kitą, jisai **priverstas** nukęsti išsirinkimo **pasekmes**. Tokiu būdu žmogus iš morališo (doros) atžvilgio **nėra liuosas** daryti kas jam patinka, kas reiškia, kad žmogus privalo užlaikyti teisės reikalingumą.

Religija nėra privatišku dalyku sekančiuose atsitikimuose: — 1). Kaslink **tikėjimo**. — Jeigu mokslas objektyviai yra teisingu, žmogus nėra liuosas elgties sulyg nuosavos nuomonės, bet turi priimti tą mokslą, kaip pastarasis buvo jam apreikštu. Panašiuose atsitikimuose paprastai tiesa perviršija žmogaus protą. Taip jau žmogus negali priimt to mokslo tulą dalį, o likusią atmesti. Pavyzdin, — žmogus negali tikėti į vieną Šv. Rašto dalį, o apie kitą abejoti — negali rinktis kas jam patinka, kas ne. Jisai yra priverstu užlaikyti tai visame pilnume.

Jeigu žmogus panašiu būdu yra priverstas tikėti. jisai turi atrasti, **į ką** jisai privalo tikėti.

Kuomet kūdikis įgauna protą, jisai turi teisę tai sužinoti iš savo tėvų, kurie yra jo globėjais-vadais. Tėvai privalo laikyti sau už priedermę išauklėti ir išmokyti savo vaikus religijos tiesų. Kaip Dievo pažinimas bei gaivinančių dorą sutvėrimų — gyvybės pamatų, religija privalo užimti svarbiausią vietą kūdikio išauklėjime; pastarasis negali būti atidėtas tolesniam jo gyvenimo laikui. Ši teisė bei priedermė priklauso tėvams **ne valstijai**. Kaip kūdikis yra persergėjamas šiuose atsitikimuose, būtent: — kas atsitiktų su juo nupuolus nuo augštos vietos, kokį valgį jisai gali vartoti kokį negali, nuodų pasekmes ir tt., tokiu pas būdu kūdikis privalo būti persergėtas nuo jo sielos pavojų — mirtinos nuodėmės bei amžinos prapulties. Tėvai privalo savo kūdikį išmokyti — kas tai yra Dievas! Kad kūdikis yra to Dievo sutvėrimu... Kūdikis turi teisę žinoti šiuos visus daiktus, bet, kaip jau augščiau buvo minėta, **yra liuosas** priimti ar amesti ko jisai tapo tėvų išmokytas. **Šis tai ir yra vienintėlis jo privatiškas dalykas.**

2). Kaslik **garbinimo**. Dievo garbinimas privalo būti netiktai paviršutinis, bet ir vidujinis, nes žmogus susideda iš dviejų dalių — dūšios ir kūno; ir tokiu būdu žmogus visa savo esybe turi atiduoti Dievui garbę. Iš to išeina, kad garbinimas **privalo būti** netiktai privatišku, bet ir **viešu**, nes žmogus yra **visuomenės** asmuo ir savo Sutvertoją privalo gerbti panašiai. Pavyzdin. — atsitinka kokios iškilmės tulo asmens pagerbimui — ar tai kariuomenės vado, ar tautos dainiaus, ar šiaip kokio karšto tėvynainio — piliečiai susirinkę viešai jam išreiškia savo jausmus — pagarbą! **Panašiai** mes susirinkę privalome iš pažinti **Jį** , **Kuris** yra visuomenės Sutvertojas, ir privatiškai Jam atiduoti garbę malda. Atiduosime Jam garbę viešai, pradėdami darbą malda mokyklose, viešuose susirinkimuose, seimuose ir tt. — mes visi privalome išpažinti Dievą **viešai.**

Jeigu kiekvienas pažinimas **praeina** ir grįžta prie Dievo, kaip mes galime Jį ignoruoti mokyklose, jeigu norime išmokti tiesos ir atkreipti savo atydą į **amžiną** gyvenimą?

Tiesa, kad yra sunku aiškinti Tikybą Suv. Valstijų viešose sakyklose, nes esant įvairių atskalūnų, atsirastų daug keblumų. Nesenai tapo įvesta nauja sistema New York'o viešose mokyklose p. Gary. Ši sistema nors nelabai patogi, vis-gi užganėdina visus. Vaikai, kiekvieno tikėjimo ar atskalos, susirenka į atskirą kambarį, kame jiems būna aiškinamos Tikėjimo tiesos. Mokytojus užlaiko lekcijas lankančių vaikų tėvai. Tokiu būdu niekas nenuskriaustas — kiekvienas užganėdintas. Ir jokia "**mažuma** neskriaudžia, nediktuoja ir nevaldo **didžiumos ir ta didžiuma** netarnauja **mažumai.**" Kaslink parapijinių mokyklų tai kitas dalykas. Čia tėvai leidžia savo vaikus iš liuoso noro ir patįs mokyklą užlaiko, nereikalaudami jokios malonės iš "didžiumos," nors reikalauti turi **gryną teisę**. Sulyg Suv. Valstijų įstatų — kiekvienas kūdikis turi eiti į mokslą ir valstijų iždu tas priverstas mokslas privalo būti apmokėtas. Parapijos ar draugijos, užlaikydamos savo lėšomis mokyklas, suteikia tai pačiai "didžiumai" didelę pagelbą, nes kitaip be abejo būtų daugiau išlaidų ir ta "didžiuma" turėtų į Valstijos iždą mokėti didesnius mokesčius. Visgi ateis laikas, kuomet ta "mažuma" pareikalaus iš Valstijos iždo tų mokyklų (gal ne visiško, bet dalinio) užlaikymo. Aš manau, kad ir ano straipsnelio gerb. Autorius su manim sutiks, pripažindamas, kad jie turi teisę to reikalauti.

Nereikia iš adatos lipinti vežimo — reikia imti dalykus savose aplinkybėse, bet ne taip kalp kur buvo, ar galėtų būti, jei taip atsitiktų... Žmogus, įsižiūrėjęs į tokias svajones, nenoroms ištari: "Tik tam žmogui trūksta vieno šulo!"

Toliaus autorius kalba: "Bet ir šita **morališka didžiumos vergija** būtų dar tiktai pusė bėdos. Ištiesų gi sąžinės laisvės suvaržymas atneštų dar daugiau aršesnių pasekmių..." Bet aš paklausiu gerb. Autoriaus, kas tai yra sąžinė? ir kokiu būdu religija tą sąžinę suvaržo?

— Sąžinė yra **protas** suderintas su dora, tai yra — sielos ypatybė, sulyg kurios mes atskiriame gerą nuo blogo. Kitais žodžiais — yra supratimas, sulyg **kurio** mes pažįstame sutikimą mūsų veikalų su Dievo teisėmis. **Šias** Dievo teises mes pažįstame **savo** protu **kaip** "gamtos teises" ir tikėjimu **kaip** "Apreiškimą."

Mums užteks pažvelgti vien į gamtos teises.

Religija, suprantama **kaip** Dievo garbinimo dorybė, ir tuo pačiu turinti savyje aktus — guodojimo, meilės, paklusnumo — varžo mūsų sąžinę; tai yra religija persistato mūsų protui kas tai kyląs **iš pat mūsų prigimimo** (kaip sutvėrimų, priklausančių Dievui), bet išskyrus mūsų prigimimą, religija yra berybis prakilnumas. Šioje prasmėje religija yra paprastas Dievo Tobulybės ir mūsų žemumo pažinimas, ir ištikrųjų jokia tiesa nesiskverbia į mūsų protą taip stipriai kaip ši. Matoma tiesa reikalauja pagrindo žmogaus supratime. Tokiu būdu religija **kaip dorybė**, ne kitaip, varžo žmogaus sąžinę. Jinai varžo, bet tiktai **dorybės** prasmėje. Jeigu mes suvis atmestūme religiją, tuomi pačiu atmetam dorą — gamtos teises. Kas atsitiktų sunaikinus gamtos teises — teatsako patsai gerb. ano straipsnelio Autorius.

J. M. Širvintas.

Kurie veda prie tikresnės gerovės?

SOCIJALISTŲ IŠGUDRĖJIMAS.

Kame mes kaltinami.

Mūsų socijalistai ir kitoki katalikų priešai bedieviai tankiai per savo prakalbas spaudą-laikraščius ir kitur kur tik jiems pasitaiko proga visados visiems stengiasi įkalbinėti tai būk katalikiška spauda nėra darbininkiška spauda, būk katalikiški laikraščiai negali būti darbininkiški laikraščiai ir tt.

Ypatingai socijalistai didžiausią alasą pakėlė savo spaudoje apie katalikiškų laikraščių nedarbninkiškumą tada, kada susitvėrė Lietuvių Darbininkų Sąjunga po globa šv. Juozapo ir pradėjo leisti savo laikraštį "Darbininką," nepatiko mūsų L. D. S. socijalistams vien delto, kad L. D. S. yra katalikiškai tautiška darbininkų sąjunga Bet socijalistai būdami jau tiek išgudrėję gana gerai suprato ir numanė, kad pradėjus plūsti ir niekinti visokiais būdais L. D. S. vien tik delto, kad ta sąjunga yra katalikiška darbininkų sąjunga, būtų per maža ir savo pradėtame darbe didelės laimukės atsiekti negalėtų.

Užtai socijalistų vadovai, jų laikraščių redaktoriai, pakasė pakaušius, paglostė dailiai minkšta rankute savo ilguosius plaukus, pasitaisė raudoną nektaizą ir atgrasinimui darbininkų nuo L. D. S. pradėjo visais balsais šaukti, kad "Darbininkas" nėra darbininkiškas laikraštis, "Darbininką" leidžia kunigas Kemėšis, o kun. Kemėšis būdamas kunigu per savo laikraštį apginąs vien tik kunigų reikalus, darbininkų klausimas jam visai nerūpįs ir būdamas kun. argi galįs rupinties darbo žmonių reikalais.

Ir taip panašias giesmeles ir šiandieną socijalistiški laikraščiai tebegieda, tebevaro savo sutartinį prieškatalikišką himną.

Nedarbininkišku laikraščiu socijalistai bando apšaukti L. D. S. leidžiamą laikraštį "Darbininką" delto, kad "Darbininkas" savo pamate auklėjimo darbininkų darbininkiško susipratimo mokina savo skaitytojus nuolankumo, paklusnumo vieni kitiems, gailestingumo, mylėti artimą kaip pats save, nedaryti kitiems to, kas pačiam nepatinka, arba mylėti lygiai savo priešus kaip ir draugus ir t.t Už šitokį nusistatytą pamatą darbininkų dvasios aukėjime, kaip vieni taip ir kiti socijalistų laikraščiai mato "Darb." taip ir kitus katalikiškus laikraščius nedarbininkiškais.

Jų supratime yra: kaip-gi darbininkas galės kovoti už savo būvio pagerinimą, jeigu jis bus išauklėtas nuolankume, paklusnume. Arba kaip darbininkas galės pakelti ranką prieš savo išnaudotoją, kraugerį, kapitalistą, lupiką, jei jis bus išauklėtas gailestingume, meilėj artimo. Jeigu darbininkas savo samonėj vidujiniame jausme kapitalistą pasistatys kaipo kiekvieną paprastą žmogų, lygios pagarbos vertą kaipo kiekvieną darbininką, tai toks darbininkas nebus tikru darbininkų prieteliumi ir negalės kaip reikia kovoti prieš skriaudėjus išnaudotojus jų nepažindamas ir nedegdamas prieš juos kerštu, neapykanta. Tokiame pamate, tokiais principais vadovaujanties socijalistai nemato jokio pažangumo jokios pirmyneigos prie pagerinimo darbininkų būvio prie privertimo netikusios kapitalistiškos tvarkos griovimo. Dabar apsistokime truputį ir pasvarstykime kokį pamatą statydami, kokiais principais vadovaujanties greičiaus galėtumėm prieiti prie tikrojo darbininkų būvio pagerinimo.

Kaip veda socijalistai prie gerovės.

Socijalistai (čia kalbu vien apie mūsų lietuviškus socijalistus) mato darbininkų išganymą tame ir tada, kaip greit jie galės visus darbo žmones patraukti savon pusėn ir paimti valdymą jųjų į savo rankas, arba kaip greit jie per savo spaudą-laikraščius, galės sukelti darbininkams neapykintos jausmus, įkvėpti jų širdyse kerštos bangą prieš visus išnaudotojus, niekadėjus, skriaudikus, tikinčius žmones, taip greit galės įvykti ant žemės žemiškasai darbininkų rojus, o skriaudos ir neteisybės kokias šiandiena darbininkai turi perkentėti del begailestingo, netikusio sutvarkymo išnyks kaip rūkas.

Kada visi darbininkai bus persiėmę kerštu ir neapykanta prieš savo darbdavius, tada bus nesunku sukilti prieš tuos pačius neapkenčiamuosius ir, užpuolus juos kardu, ugnim ar kitokiais žudymams pagamintais įrankiais, atimti nuo jų turtus ir pavesti juos valdymui pačių darbo žmonių, valdymui pačios draugijos. Ir kas čia gali apie tai abejoti, kad socijalistai, kurie taip stropiai prie to rengėsi niekad neatsieks savo pageidaujamo siekio nors ir trumpai valandėlei. Žinoma atsiekimas socijalistams savo tikslo prigulės nuo to, ant kiek pasirodys gabi ar silpna rimtesnioji katalikiška spauda. Jei katalikiškoji spauda dasieks savo siekio, pilnai išsiplatys įstengs išrodinėti ir pertikrinti darbininkams, kad socijalistų užmanytas, pasibriežtas siekis kas link pagerinimo darbininkų būvio yra klaiidngas, silpnas, tai socijalistų visi sumanymai ir svajonės, visas išpūstas burbulas sprogs ir dings kaipo nebuvęs.

Bet ar privestų prie gerovės.

Ar galėtų tokiais keliais socijalistai eidami pagerinti darbininkų būvį? Rodos ne. Atimti iš kapitalistų turtus ir pasidalinti, pasisavinti, arba anot jų, pavesti valdymą visai žmonijai, beabejo, kad revoliucijos keliu galėtų, jei ant tiek darbininkų jausmuose būtų pakilusi neapykanta ir geismo dvasia, kiek šiandieną turi mūsų socijalistų vadai, visokie kalbėtojai. Bet ar socijalistai atsiekę savo tikslą, paėmę visą valdymą į savo rankas, galėtų užlaikyti tinkamesnę tvarką, ir ar darbininkai gali tikėties, kad socijalistams tokiais keliais einant prie darbininkų būvio pagerinimo, kad jie kada nors galės susilaukti nuo jų šiokios tokios laimingesnės linksmesnės sau ateities.

Padėkim sau socijalistai nepripažįsta reikalingumą darbininkuose auklėti nuolaidumą, paklusnumą, pasitenkinimą, meilę prie savo dorbdavių ir t.t. Šulig jų vadų išsirėškimų, girdi: "Socijalizmas — tai mokslas amžinos minties, revoliucijoniškumo, amžino nepasitenkinimo" ir t. t. Aiškiai galima spręsti iš šio išsireiškimo, kad socijalistai tą savo niekuo nepasitenkinimą mintyje turi tik lyg tuom laiku, kol visi turtai, išdirbiniai pereis į jų socijalistų rankas. Nes kitaip ir manyti negalima. Jeigu socijalistų vadai mintyje turėtų tą, kad jie bus amžino nepasitenkinimo ant visada (nors žodis amžino jau aiškiai sako, kad ant visada) kaip jie išsireiškia, tai kam čia dar reikėtų tos socijalistiškos, geresnės tvarkos ieškoti. Jeigu socijalistai iš kalno pasisako, kad jie bus amžinai nepasitenkinę.

Reiškia, ar bus šiokia tvarka ar tokia socijalistai vis viena nebus niekada pilnai patenkyti. Nebūdami pilnai patenkinti, jie niekada nenurims, bet visada griaus senąjį supuvusį surėdymą, o jo vietoje statys naują, tokį kokį tuom laiku išsvajoti galės. Bet tai argi galima tikėti, kad socijalistiškai tvarkai užviešpatavus tas jų nepasitenkinimas viskuo tada kaip dūmai vienu sykiu išnyks. Šiandieną socijalistai auklėja darbininkų širdyse kerštą prieš visokius darbdavius, kapitalistus kaipo įrankį greitesniam iškovojimui darbininkų vargingo būvio pagerinimui. Užviešpatavus socijalistiškai tvarkai tas šiandieninis darbininkų širdyse įskiepytas kerštas prieš darbdavius reikės vienu sykiu išrauti. Nes kitaip ir prie geriausio žmoniškiausio surėdymo, tvarkos jokios užlaikyti nebus galima.

Kaip socialistas auklėjamas.

Kaip šiandieną socijalistiško mokslo auklėtinis yra vienval užsidegęs kerštu prieš savo išnaudotoją kapitalistą, taip ir socijalistiškai tvarkai įvykus tas pats auklėtinis su ta pačia kerštu dvasia stos prieš būsiantį tada darbo padalintoją. Žmogus nuo mažens puikybėj, nepaklusnybėj išauklėtas, negi norės kada nors kito paliepimų klausyti. Priešingai. Toks auklėtinis niekada nenorės pasiduoti kito įtekmei, bet visada ir visur pats norės vadovauti, kaip ant savęs taip ir ant kitų.

O kada nei pas vieną nuolankumo, paklusnumo nebus, tai aiškiai jau iš kalno galima numanyti, kad ir ta naujoji įvesta tvarka nors ji būtų ir geriausi tuojaus turės griūti.

Socijalistai sako, kad naujojoj gadynėj tvarka bus užlaikyta jų nustatytais gražiais, tvarkiais, prakilniais įstatymais, pagal kurių elgianties darbininkams ir visai žmonijai užviešpataus amžina laimė, pilnas viskuo pasitenkinimas. Ar ištikro taip būtų? Įstatymus juk ir šiandieną galima surašyti ko gražiausius, kopuikiausius, konaudingiausius. Bet ar tie visi surašytieji įstatymai atneštų vargšams darbininkams kokį nors palengvinimą? Ar įstatymai išdirbtų ir nutartų geresnę šiandieninę tvarką, jei jų niekas nepildytų? Geriausius, gražiausius įstatymus galima nuvežti ir inteikti laukinių žmonių bandoms, įsakant juos kuoaiškiausia pildyti, sulyg jų supratimo. Ir kas-gi iš to išeitų? Nieko, kaip tie žmonės laukiniai buvo, taip prie tų pačių savo pareigų pildymo pasiliks ir geriausius įstatymus turėdami rankose. Socijalistiškasis surėdymas išeitų panašiai.

Būsiamojo žemiškojo rojaus tvarką palaikys ir ne kas kitas, kaip tik tie patys vadai ir jų auklėtiniai, kurie jokio gailestingumo, nuolaidumo nepripažįsta. Tvarkdariams ir tvarkos palaikytojams susidedant vien iš žmonių nepaklusniųjų, tvarka niekados nebus gera, ir vargšai darbininkai kaip skurdo lig šiol, taip skurs, neš savo kietą nepakeliamą jungą ant nuvargusių pečių ir gražiausiai socijalistiškai tvarkai viešpataujant. Socijalistų akys, rūpesčiai, troškimas šiandieną yra atkreipti tik į tai, kaip greičiaus galėjus atimti iš turčių kapitalistų sukrautuosius turtus ir pervesti jų tvarkymą prižurėjimą naujai valdžiai, kurią pagamins socijalistai. Apie tai, kaip ta naujoji valdžia tuos turtus jai pavestus tvarkys ir ar ji elgsis sulyg tam tikrų nustatytų teisingumo dėsnių, matyt mūsų socijalistai šio klausimo giliaus nei kiek neapsvarsto.

Jei kartais kaikuriems ateitų į galvą šiek tiek rimčiaus šitas klausimas pasvarstyti apie naujosios jų pastatytos valdžios teisingumą jai pavestų turtų valdymą, apie lygų, nieko neskriaudžiantį, darbo padalinimą, arba užmokesnio sulyginimą, tai mūsų socijalistai visų pirmu atkreiptų savo atydą į tai, kokie ir kokio išauklėjimo žmonės tą taip puikų ir prakilnų darbą galėtų atlikti nieko neskriauzdami? Kiekvienam labai aišku, kad tokį brangų ir naudingą darbą jei galėtų, tai galėtų atlikti vien tik žmonės prakilni, dori tikinti, neprisirišusieji prie žemiško turto, kaipo nematydami savo pasibrieztame siekyje tikrosios laimės prie kokios jie siekia, bet matytų, kad jie tik per tą savo pasišventimą teisingumą, galės daeiti prie savo amžinosios tikrosios laimės, kuri del jų bus neišsemiama, nepabaigta.

Bet ar galima kada nors mažiausią krislelį to brangiojo prakilniausio siekio pastebėti mūsų brolių socijalistų tarpe, kurie sakos, kad jie yra tie darbininkų vadai, kurie veda prie laimingesnės ateities, prie išsiliuosavimo iš po kapitalistiškos vergijos, laikančios savo globoje milijonus nuvargusių, nusurusių darbininkų. Mes gerai žinome, kad teisingiausią pamatą šiame žemiškame gyvenime ir kas link turtų, jų sunaudojimo nustatė Kristus. O Kristus visiems savo pasekėjams liepė mylėti kaip savo draugą taip ir priešą. Taipogi Kristus mokina nuolankumo nusižeminimo prieš kitus, gailestingumo ir .t.t

Katalikai su Kristaus įstatyta Bažnyčia ir laikosi kiek išgalėdami Jo mokslo, Jo padėto pamato. Užtai katalikiški laikraščiai ypač "Darbininkas," kurį leidžia L. D. S. rūpindamiesi darbo žmonių reikalais nepamiršta, bet visada pirmoje vietoje savo pamate stato Kristaus idealus ir sulyg jųjų, sulyg Kristaus idealų mokina savo skaitytojus mylėti savo artimą, mylėti netik draugus, bet ir priešus skriaudėjus. Taipogi mokina nuolaidumo, paklusnumo, gailestingumo. Socijalistiški ir kitokie bedieviški laikraščiai, kurie nors aiškiai stoja kovon prieš Bažnyčią, prieš Kristaus mokslą, visokiais būdais jį niekindami, išjuokdami, savo spauda bijosi prie to prisipažinti. Pasiremdami savo skaitytojų nesusipratimu, socijalistai visada skelbia skaitytojams, kad jie socialistai tik ir yra vienatini Kristaus mokslo pasekėjai ir skelbėjai. Kunigai girdi ir jų leidžiami laikraščiai tik prisidengę Kristaus mokslu, ale jiems apeina labiaus savi reikalai ne Kristaus idealų skelbimas. Pažiurėkime dabar.

Kas veda prie tikresnio gerbūvio.

Socijalistai sakos yra darbininkų užtarėjai ir jų leidžiamieji laikraščiai yra darbininkiški laikraščiai. Taipogi tie patys "darbininkiški" laikraščiai yra skelbėjai "tiesiojo" Kristaus mokslo ir prieš jį nekovojanti. Bet kada "Darbininkas" savo pamate deda paties Kristaus paliktus įstatymus meilę artimo ir nuolankumą, tai socialistiški laikraščiai visa gerkle šaukia, kad "Darbininkas" nėra darbininkišku laikraščiu. Girdi mes jokios meilės, pasigailėjimo, nei gailestingumo prieš kapitalistus savo skaitytojų mokinti negalime. Neturėdami pakaktinai neapykantos prieš kapitalistus, negalėsią stoti prieš juos kovon už savo buvio pagerinimą. Katalikai šitą klausimą supranta visai kitaip. Bereikalingos neapykantos ir kerštos prieš kapitalistus nemato reikalo skelbti. Viena delto, kad katalikai niekados nemano kardu užpulti ant kapitalistų atimti iš jų turtą, kaip kad socijalistai prie to rengiasi revoliucijos keliu. Katalikai būdami Kristaus mokslo pasekėjais, kardo prieš savo priešą nuo kurio negresia mirtis, kelti negali, nes tas priesintūs paties Kristaus mokslui. Kovojimui prieš savo išnaudotojus teisėtu keliu, katalikai taip-gi nemato reikalo auginti savo širdyse prieš juos kerštą ir neapykantą. Katalikai supranta tai, kad kovoti su savo priešais skriaudėjais galima ir dar pasekmingiaus juos laikant žmonėmis. Kovoti su savo darbdaviais už buvio pagerinimą ji pagerbiant, mylint, kaipo artimą mes galime stoti rimton ir nuoseklion kovon daug drąsiau vien delto, kad mes jį mylėdami turime pilną teisę reikalauti tokio pat atsinešimo į mus, kad jis mus taip lygiai mylėtų ir pagerbtų, kaip mes ji. Jeigu mes savo darbdaviui dirbame ištikimai, su nuolankumu, tai taiposgi pilną teisę turime reikalauti tokio pat nuolankumo prieš mus ir teisingiausio atlyginimo už savo padarytą darbą. Teisingumą, tiesas mes galime iš savo darbdavių daug pasekmingiau išreikalauti tai-gi ne kerštо ir neapykantos keliu, bet rimtu sugalvotu ir gerai nustatytu streiko keliu. Dar truputį dirstelkime į streikus ir jų pasekmingumą ir prisižiūrėkime, kokios nuomonės vadovaujanties, streiką geriaus ir pasekmingiaus galima laimėti. Socijalistus į streiką iššaukia tankiausia neapykanta ir kerštas prieš darbdavius. Kada į streiką iššaukia nerimtas apmąstymas, bet kerštas ir neapykanta del tuomlaikinio susidurimo su negailestingu darbdaviu, tai tokis streikas niekada negali būti pilnai laimėtas. Arba jeigu jo laimėjimas ir bus pilnas, tai darbininkai daug ilgiaus turės streikuoti panešdami nemažai vargo. Streiką pailgins ir apsunkins tas, kad tą streiką iššaukė ne pirmlaikinis apmąstymas apie to streiko reikalingumą ir jo pasekmes kokias galėtų atnešti, bet neturėjimas mažiausio nuolankumo pakantrumo. Katalikai, kurie visada vadovaujasi nuolankumu, paklusnumu ir meile, niekados neiššoks taip greit be jokio apmąstymo. Tą galės paadryti tuo, kad savo širdyse nešiodami, auklėdami nuolankumo dvasia daugiaus ir ilgiaus galės pakentėti, o taip kentėdami, rimčiaus galės apmąstyti ir susitarti nuo kada bus reikalingiausia streikas pradėti.

Manau, kad skaitytojas perskaitęs šį mano straipsnelį, supras ar galima nors kuo pamatuoti socijalistų laikraščių šukavimą visokiais būdais apie katalikiškų laikraščių nedarbininkiškumą ar ne. Ir pats sau nuspręs kokie yra tikri darbininkiški laikraščiai ir kokie tik tą vardą prisidengę, pasiremdami savo skaitytojų nesusipratimu daro sau puikų biznį.

Keleivis.

BEDARBIAMS PROGA.

Šiais laikais reikalinga daug merginų ir vyrų **čeverykų** dirbtuvėse. Mokanti ir nemokanti gali darbą gauti. Gera proga, gerą darbą išsimokinti.

Adresuokite:
Montello Employment office
(J. Mickevičius savininkas)
146 Ames Street,
Montello, Mass.
Telefonas Brockton 1562-M

C. & P. Phone St. Paul 5947

GRABININKAS IR BALZAMUOTOJAS.

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numirėlius ir į kitus miestus ir pargabenu iš kitų miestų.

Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.

Ofisas:
JONAS GREBLIAUSKAS,
500 So. Paca Street,
Baltimore, M. D.

MOTERŲ DIRVA.

SAVO LAIKRAŠTIS.

Nekurį laiką atgal "Moterų Dirvoj" tilpo Nenuoramos straipsnis — "Reik savo laikraščio bet..."

Autorė beabejo nei sapnuote nesapnavo, kad jos nekaltas raštelis sukeltų tiek triukšmo moterų tarpe, ir, kad galų gale net tie "žemės valdovai" vyrai teiktūs savo dauggalintį žodelį tarti moterų laikraščio klausime.

Atydžiai paskaičius Nenuoramos, Optimistės ir pono Amuro straipsnius, pirmiausia puola akin tai, jog Optimistė lyg nesugriebė Nenuor. vadovaujančios minties, tai yra skatinimo moterų prie uolesnio rašymo ir **tuomi ruošties prie savo laikraščio.** Tad ir bereikalingas jos primetimas pesimizmo.

Bet tiek to — tas nesvarbu. Nes, neklysiu turbūt sakant jog, taip Optimistei, taip ir Nenuoramai rūpi Moterų Sąjungos ir moterų laikraščio ateitis ir gerovė, tik gal juodviejų veikimas atsiekimui to šiek tiek skirtingas — savotiškas.

Už pono Amuro prielankumą moterims ačiū. Tečiaus, nors ir vietoj tartas jo žodis kas link būsimojo moterų laikraščio skaitytojų ir ėmėjų, bet **vis-gi nesutinku,** kad būtų taip didžiu reikalu nugąstauti, kas jį ims ir skaitys.

Norėčiau čia priminti seną lietuvių **patarlę** — "Dievas davė dantis, duos ir duoną".

Tą **patį beveik galima tai**kinti ir prie busimo savo laikraščio. Įsisteigęs laikraštis kaipo organas Moterų Sąjungos jau išpat pirmos dienos savo gyvenimo turės skaitytojų mažų mažiausia 500 — jei nedaug**iau.**

Tiek sąjungiečių ėmėjų nejaugi leistų savo laikraščiui žlugti?

Kits dalykas tai, kad **kiekvienas laikraštis užtikrina savo gyvavimo** dienas, savo išvaizda o ypač savo turiningumu. Jei laikraščio turinys gyvas ir malonus — skaitytojų netruks.

Tame atvėjuje ne be pamato Nenuorama ragino moteris ir merginas miklinti savo plunksnas, kad atėjus laikui **galėtų rimtais gyvais raštais** užpildyti savo laikraščio skiltis.

Aišku, kad laikraštis nemokantis ar nepajėgiantis sužadinti skaitytojų domą, nepateikdamas jiems ko naujo ir naudingo negi įstengs ir palaikyti daug ėmėjų.

Kad būsimam moterų laikraščiui netruks skaitytojų, tikiu ir štai delko: 1) tarp įvairių įvairiausių dalykų kurie ras jame vietą, bus daugelis indomių ir naudingų raštelių prieinamų ir suprantamų kiekvienai, kad ir mažiausiai prasilavinusiai moteriai bei merginai.

2) Kiekvienos sąjungietės šventa priederme privalės būti platinti savo laikraštį. Todel tai netiek statau pirmuoju klausimu kas skaitys moterų laikraštį, kiek suradimą tinkamos redaktorės ir sandarbininkių.

Nuo jų prigulės plėtojimasis laikraščio ir jo likimas. Tai-gi kiekvienos sąjungietės ir Sąjungai pritariančių priedermė yra kiek galint pasidarbuoti Moterų Sąjungos labui ir tuomi greičiau priartinti savo laikraščio atsiradimą.

Girios Duktė.

MYLIMOJI.

Feljetonas.

Pamylėjau... Ir žinote ką? Pranckių Magdę. Jos žydrosios akutės, skaistus veidelis taip suzavėjo mano širdelę, kad apie ją tik pradėjau svajoti.

Pradedu ką nors dirbti-Magdė mano akyse švyturiuoja, pietus valgau-šypsosi iš baršių bliūdo Magdės akutės, ra- kam laišką—vieton gerbiamasis nejučiomis mano ranka apskritomis raidėmis išveda: mylimoji.

Visi mano draugai ir pažįstami pradėjo iš manęs juoktis.

—Mūsų Petriukas, - sako po Magdės kuntapliais atsidurė.

—Turėtumet jūs tokį kuntaplį, - atsikertu neprieteliams,— kaip blynai sveste, petelnėje vartytumėtes. Tai auksas mergina!

Pavyduoliai, gailisi kitam laimės!

Ir kaip mes linksmai su Magde laiką praleisdavome. Kas mielą vakarėlį ant "movinpikčių" nueidavome, subatvakariais ant "denso," o nedėliomis kur nors ant gero "šio" trenkėva.

— Petruk, širdžiuk, — vis meliai Magdutė šnibžda, - kaip aš tave myliu. Tu toks geras.

—Tai, Magduk,-kvapą sulaikęs, klausiu,-gal apsivesiva, savo guštelę susuksiva. Tu būsi mano šeimyninkė, o aš tavo žemas tarnas.

Nuleidžia Magdutė akis ir tyliai, tyliai jos lupos sujuda.

— Palaukim dar, Petreli, pasidžiaugsime savo laime.

Ir ką tu vaikine, tokiam aniolėliui atsakysi. Laukiame.

— Neapvyls manes Magdutė, — galvoju, — visvien ar anksčiaus; ar vėliaus, bus mano pačiute.

Linksmai bėga mūsų laimės dienelės. Kaip paukšteliai-balandėliai čiulbame, burkuojame.

Pradėjau aš dairytis ir apie namelius, ar nesurasiu kur kokios tinkamos stubelės savo mylimąjai apgyvendinti. Klausinėju gerų prietelių, kur galima geriausias rakandas gauti.

Tuo tarpu mano Magdutė, kaip peteliškė, linksmai sau šokinėja, dainuoja paukštelius, ir mane myli.

Praėjo du mėnesiu. Negaliu atsidžiaugti Magdutės mandagumu, lipšnumu. Per tą laiką dar labiau susipažinova,-viens be kito gyvent nebegaliva. Vėl klausiu Magdutės, ar nelaikas būtų mums apsivesti.

—Palauk, Petruk, - purto galvą Magdutė, - suspėsime.

Laukiu ir žinote ko sulaukiau... Mano Magdutė su kitu mano draugu susimylėjo, o mano visi penktukai, dešimtukai ir dolerinės, visokiems "šio" ir "šaltoms košelėms" išleisti nuėjo po šimts balamutų.

Ir kiek sykių atsimenu dabar savo mylimąją Magdutę, liūdnai dainuoju:

Nemylėkie, Petreli, Magdutės skaisčios;
Neteksi, berneli, turtelio, mantos.

Tarškutis.

Keno valia, to ir galia.

* * *

Valgykime pirma tavo, o paskui kožnas savo.

* * *

Nelaikas šunis ląkyt, kad reikia medžioti.

* * *

Kam teks kam neteks. striukiui teks.

* * *

Šneka kaip žmogus, o velnias galvoje.

* * *

Geriau žvirblis rankoj, negu žąsis ore.

* * *

Dar meška nemušta, o kailis parduotas.

* * *

Namų namučiai, nors ir po smilga.

* * *

Tinginį prijudinsi, miegantį pabudinsi. o iš nieko, vis niekas.

CEDAR FALLS, IA. — Farmeris G. Pounda, kurs nesenai mirė, netikėjo bankoms ir laikė namie pinigus. Jo įpėdiniai radę $7.000. 20 metų atgal vienam bankui subankrutijus jis prarado $5.000. Nuo to laiko jis netikėjo bankams.

Nepatiko vištiena.

(Vienaveiksmė komedija.)
Jaunųjų artistų scenos mylėtojų lošimėlis.
Pavestas Lietuvių Jaunuomenei.

Parašė **J. V. K...s.**

VEIKIANČIOS YPATOS.

Simas. — Skaisgirių ūkininkas.
Petronelė. — Jo žmona.
Kapselis. — Šakių gydytojas.

(Vieta: ūkininko grįčia. Viskas netvarkoj. Asla nešluota. Simas sėdi nuošaliai scenos ant suolo. Vienmarškinis su kuom bent ant pečių užsisiautęs, kriuna, kosti, kai-kada nusidejuoja. Petronelė tvarko rakandus, baldus, kitam gale scenos spinta ar šaukšdėtis. Viduryj scenos skuomas (stalas) kelios kedės ir suolelis.)

I SCENA.

Simas. Petronele, dušele, daryk kokią nors rodą su manimi, matai, kad kas valandėlę, man vis eina blogyn, ir jaučiuosi silpnesniu; troškulys slogina, sunku ant širdies, o gyslos, tarsi, visos dreba, kaip kiauro smuiko stygos; ar tu šauk gydytoją, ar kaip kitaip sumanyk man palengvinti. Susimildama gailėkies manęs.

Petronėlė. Mielasai, jau privirinau visokių žolelių, kas tik ką pasakė, ir saldžių ir karčių, bet kad nei truputį nepalengvina, jau neišmanau nei pati ką bedaryti... Ar jau šaukim gydytoją, ar ką...

Simas. Tai-gi, tai-gi, gal kiek ir pagelbėtų.

Petronėlė. Bet kas dabar nuvažiuos parvežti gydytoją, mūs nėra kam, o pekščias tokį galą kelio nenorės eiti; juk į Šakius mylia kelio su pyragu.

Simas. Gal, sakyčiau, paprašytumėme Bevirkščio Jonuką; jis gal ir nuvažiuotų, dabar darbai nedideli, bulvės (rapukai) jau nukasta... Ar žinai ką Petronėl, nueikie ir paprašykie.

Petronėlė. Gerai tu atminei, jis vaikinas paklusnas, tikrai kad paklausys. Einu. (Dedasi skara ir išeina.)

Simas. Tik paprašyk kad pasiskubintų.

Petronėlė. (Tarpduryj.) Gerai-gerai, paprašysiu. (Išeina.)

II SCENA.

Simas. (Ramesnis.) Jaučiuosi, tarsi daug man lengviau. Kaip tik apie gydytoją pradėjova kalbėti, rodos visos ligos nuo manes nuslinko, ir daug linksmiaus pasidarė. Beabejonės, kad gydytojas pagelbės. Juk jau ką aš dabar prikenčiau, tai tik tegul Dievas manęs pasigaili. Ragavau visokių žolių smoko, kiek tik jų yra mūsų pievose. Išvirus, visas dar pakenčiant galima gerti, bet kaip išvirė godų lapienės, tai tikrai maniau, kad jau reikės artinties į amžinatvę. Bet ne ką darysi, ypač ligonis. Gėriau ir valgiau apsikęsdamas. O čia, bobelės, ragina, net grasina, per panevalę: sako, negersi, nevalgysi, tai neišgysi. Na, ir maukiau kaip veršis, ką tik man padavė. Bet dar, kurias išgėrus nusisekdavo, tai Dievui ačiū!, bet būdavo tokių, kad į trečią dieną atsirūgdavau. (Už scenos girdėt žingsniai.)

II SCENA.

Petronėlė. (Įeidama.) Tai jau ir aš sugrįžau.

Simas. Labai greit, Petronėle. Na, o ką, ar jau išvažiavo?

Peronėlė. (Imdamosi skarą.) Ant pirmo žodžio. Bet-gi geras tas Bevirkščių Jonukas. Kaip tik paprašiau, apsirengė, ir išvažiavo. Jei tik gydytoją ras neužsiėmusį kuom kitu, tai už pusvalandžio bus namieje. Kelias dabar geras, o jų arkliai neprasti, neilgai truks subėgiot.

Simas. Dievui dėkui!... Petronėl, jau aš dabar jaučiuosi daug sveikesnis, na, o gydytoją kaip parveš, tai būsiu kaip kamiens. Dėkui tau Petronėl, sveika apie mane apsirūpinus.

Petronėlė. Kaip-gi nesirūpinti. Juk Simuk žinok, kad tau kas negerai, tuomet ir aš jaučiu... (pamąsčius valandėlę.) Reikia gal truputį apsišvarinti, vis-gi tik nebūtų gražu, kad gydytojas rastų apsileidusius, ypač aslą nešluotą. (Rengiasi šluoti ir šluoja.)

Simas. Gerai, Petronėle, gerai. Dieve, Dieve, kiek tu del manęs vargsti; šią bėgus, tę bėgus. o vis nori kad tik aš greičiau pagyčiau. (Klausosi) Man lyg kad kas subildėjo ant kiemo, Ar tik jau neparvažiavo su gydytoju?...

Petronėlė. (Priėjus prie lango žiūri.) Tiesa, jau parvažiavo. Ale taip greit, gal gydytoją rado neužimtą. Reikia skubint baigti šluoti aslą. (Šluoja skubina, pabaigia.) Na, Simuk, dabar gydytojas apžiūrės, ir tuoj būsi sveikesnis.

Simas. Jau aš ir dabar taip, kaip visai sveikas. (Įeina gydytojas.)

IV SCENA.

Gydytojas. Gerą dieną.

Abudu. Gerą-dien, gerą, ponuli.

Petronėlė. Ponelis taip greit pasiskubino, kaip paukštis atlėkti. O mes taip laukėme.

Gydytojas. Labai gerai atsitiko. Jūsų žmogų sutikau bevažiuojantį štai netoli kryžkelės. o aš važiuoju taip-pat pas ligonį į Papentupius pas Storpiršį, ir visai man pakeliui. Jūsų žmogų sugrąžinau.

Simas. Jau tik pats Dievas taip surėdė.

Gydytojas. Tai-gi, labai gerai, vienas sugaišimas. (Dairosi lyg ko ieškodamas.) Vai, kur jūs turite tą ligonį?

Simas. O-gi aš patsai ligonis, ponuli.

Gydytojas. Ką-gi jum skauda? Kas kenkia?...

Simas. Ponuli troškulys kankina, dažnai kosčiu, ir labai sunku ant širdies, o gįslos visos dreba, kaip stygos ant smuiko.

Gydytojas. Mažu užsišaldei?

Petronelė. (Staiga.) Kur jau čia užsišaldįs, kad per dienas vis prie kakalio (pečiaus) sėdi.

Gydytojas. Tokiuose atsitikimuose dažniausiai užsišaldo.

Simas. Nei man šaltis, nei ką, bet kas-kaž įlindo, ir dabar turiu trunėti, o ypač nuo tų visokių bobelių gyduolių ir žolių?

Gydytojas. Tai jūs ir patįs mėginote gydyties?

Petronėlė. Ponuli, o kad tu žinotum, kas tik ką pasakė, kas tik kokią žolelę paminėjo, tai vis surinkus virinau iš jų arbatėlę ir daviau gerti.

Gydytojas. Labai negerai darėte. Nežinodami ir nepažindami žolių, galite ir sveiką žmogų užnuodyti.

Simas. Matai Petronėl, ką ponas gydytoas sako, o jūs per panevalę mane versdavote gerti. Dar visos-visos buvo, bet kaip suvirintų godų lapų užgėriau, tai tikrai jau mąsčiau, kad tuoj reiks persiskirti su šiuo pasauliu ir važiuoti pas Abraomą. Pilvas pradėjo gurguliuoti, burna užpakalį užvaduoti, o gįslos taip drebėjo, kaip grįstai ant tilto.

Gydytojas. Labai negerai, kad nesusiprasdami apie ką, o darote. Sergėkitės kitu kartu tokių priemonių. Stengsiuosi tą viską atitaisyti. (Gydytojas apžiūrinėja ligonį, barškina, krutinę, nugar ą, klausosi, žiūri į gįslų taksėjimą ir tt. Galop, išsiima iš krepšio keles plėčkutes su vaistais, supilsto, po kelis lašus į vieną. Vaistai būva pagaminti, prirengti ęuri turi rankoje ir sako:) Šiuos lašus vartosite kas trečia valanda po mažą šaukštuką į pusę stiklinės vandenio, ir turit dabar šiltai atsigulti, po dienai, kitai, jausitės daug sveikiau. Galop ir suvis sveiki būsite. (Į Petronėlę.) O tu, moteriške, prirengk ligoniui geros vištos sriubos; tegu išvalgo nors apsikentęs lėkštę, bus stipresnis.

Petrinėlė. Gerai ponuli, gerai, padarysiu, pagaminsiu. Sakot vištų sriubos?...

Gydytojas. Taip, vištų sriubos, tik žiūrėk, kad būtų gerai sutaisyta.

Petronėlė. Sutaisysiu, ponuli labai gerai.

Gydytojas. (Renkasi savo daiktus, rengiasi eiti.) Likit sveiki šiuom tarpu. Sudiev. (Išeina.)

V SCENA.

Petronėlė. O ką Simuk, ar valgysi vištų sriubos?

Siams. Valgysiu Petronėl, tik sutaisyk gerai.

Petronėlė. Tai kur-gi nesutaisysi. stengsiuosi kuogeriausiai. Tuoj ir einu, atsinešiu sėlenų, ana dar yra kelios likusių, nuo vakar bulvės, dar ir miltų kokį puoduką pridėsiu, kad tik būt gardesnė.

Simas. Tik Petronėl negaišuok. Žinai gydytojo įsakymus reikia tuojaus išpildyti.

Petronėlė. Žinau-žinau; tuoj dūšiuk jau einu. (Išeina.)

VI SCENA.

Simas. Dieve, sakau. Kiek ta mano Petronėlė del manęs privargsta, šen bėga, ten bėga, matyt ji žmonelė širdingai nori kad aš pasveikčiau. (Užsikosti, kriuna, dejuoja.)

VII SCENA.

Petronėlė. (Įeidaam.) Štai viską atsinešu ir tuo pagaminsiu geriausios vištų sriubos. (Į bliūdą supila vandenį, sutrupina ar supiausto bulves, supila sėlynas ir miltus, išmaišo ir neša Simui. Viską daro skubindama.) Simuti dūšiuk; jau pagaminau vištų sriubą, skubink, tik valgyk, tuoj būsi sveikas. Aš tau Simuti daug gardesnę padariau negu vištoms. (Simas valgo, raukosi, nenorėdams, moteris panevalia verčia.) Matai Simuti koks tu priešingas; gydytojas liepė valgyti, kad būtum stipresnis, o tu nevalgai. (Simas galop numeta ant aslos šaukštą, ir nustumia lėkštę, sriuba išsilieja. — Už valandėlės Simas nusilpnėja ir nešneka. Moteris nusigąsta ir verkdama ir šen ir ten bėgioja. Pagaliaus atsimena kad dar gydytojas gal iš kaimynų neišvažiavo. Užsisiautus skarą, eidama sako:) Bėgsiu į Papentupius pas Storpiršėius gal dar gydytoją rasiu, ir prašysiu kaip gyvai kad dar sugrįžtų, ir žiūrėtų ligonių. Kažin kokių plėčkutėj lašų davė, dar gali Simukas užsinuodinti. (Išbėga.)

VIII SCENA.

(Už valandėlės 2-3 minučių, įbėga Petronėlė ir gydytojas.)

Petronėlė. Žiūrėk ponas gydytojau, sakei kad su žolėms gali sveiką žmogų nunuodyti, o vis dar nebuvo taip bloga, bet dabar, kaip tik išvalgė vos mažą lėkštelę vištos sriubos, ir visai nusilpnėjo.

Gydytojas. (Lyg nusiminęs.) Ar daug valgė?

Petronėlė. (Drąsiai.) Kas čia tau daug valgis. Mažą lėkščiukę vos priverčiau išvalgyti.

Gydytojas. Gal sriuba buvo negerai sutaisyta?

Petronėlė. (Drasiau.) Kur-gi ne. Daug geriau sutaisiau, negu kad vištoms kada duodu. Įdėjau puoduką sėlynų, sutryniau dvi bulvi, ir dar puoduku miltų pagardinau.

Gydytojas. Nu-gi moteriške, ar tu iš proto išėjai, ir tokią sriubą jam davei?!...

Petronėlė. (Lyg susimaišius) Taip, ana dar puodelyje likę, gali ponas gydytojas pažiūrėti. (Rodo.)

Gydytojas. (Nusistebi, pečiais trukčioja.) Moteriške ar jau tiek nesupratai?!... Aš sakiau, kad višta sriuboje turi būt išvirta, su visokiais prismokais, ir tada duoti ligoniui, o ji mat pagamino tokią sriubą, kuria vištas lesina, ir nori, kad žmogus valgytų, dar-gi ligonis!...

Simas. (Maž atsipeikėjęs.) Aš turėjau valgyti, nes per panevalę vertė, su gydytojo patarimu.

Gydytojas. Na, gana, kas buvo, tai buvo, jau tas nesugrįž. Bus viskas gerai, pasveiksi. O tu moteriške, pasigamink vištą papiautą, nupeštą ir apvalytą, ir išvirk, taip kaip sriubą verdi. su visokiais prismokais, tada bus vištos sriuba, o ligonį pavalgydink; tokios sriubos ir tu drauge galėsi pavalgyti, ir būsi sveika.

Simas. Na, motin, kada tu įgausi protą? Ar įsitėmijai dabar, kaip vištos sriubą pagaminti? Kad aš taip sveikas būčiau. Jeigu aš tau tokios sriubos būčia užtaisęs, tai tu būtum senai su šarkom išlėkus. Tai dar tiek galiu sau pasidėkoti, kad turiu drūtą skilvį. Kitą kart mane neprigausi su tokia vištos sriuba.

(Uždanga.)

Auksas už Sidabrą.

PIRKITE PANELĖS U. GURKLIUTĖS NAUJAI IŠLEISTAS KOMEDIJĖLES.

Mokėsite 10c., o gausite knygelę su auksiniais viršeliais, o viduje rasite perlus ir deimantus.

Komedijėlės talpina: "Cigonės Atsilankymą," "Dvi Kūmutes," "Dvi Sesutes" ir "Girtuoklę su Blaivininku."

Visi sceniški veikalėliai. Bile kurio pastatymas scenoj prijuokis, palinksmys, pamokys susirinkusią publiką.

Visi yra neilgi vekalėliai, tinka lošti šale stambių veikalų ir labai tinka "įvairumų," "margumynų" programams.

P-lės Gurklutės komedijėlės labai tinka vaidinti tose kolonijose, kur neįstengiama statyti scenon stambesnių veikalų.

Lietuvių kalboje nėra sceniškų veikalų pigesnės knygelės, kaip "Komedijėlės." 36 pusl. o tik 10c.

Išleista taip, kad gražu pažiūrėti, malonu skaityti. Viršeliai aukso spalvos.

Pigi todel, kad tikimės greito išpardavimo.

Ypač moters ir merginos skaitykite, kas išsilieja iš po plunksnos jūsų talentingos sesytės.

Užsakymus siųskite "Darbininkui" adresu: "DARBININKAS," 242 W. Broadway, ::: ::: ::: So. Boston, Mass.

"DRAUGAS" VIRSTA DIENRAŠČIU.
Nuo balandžio 1 d. "Draugas" išeidinės kasdien.
Prenumerata metams $3.00, atskiras No. 1c.
Niekas dabar negalės rūgoti, kad laikraščiai brangūs.
Redaguos **KUN. DR. MALIAUSKAS.**
Adresas:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46 St. ::: ::: ::: Chicago, Ill.

Saugok Savo Laikrodį!

Reikalingą pataisymui atnešk pas mus.

Taisome armonikas, žiedus, lenciūgėlius, branzalietus ir akinius.

Darbas pigus ir geras. Užlaikome visokių laikrodžių **auksinių,** auksuotų ir sidabrinių, taip-gi armonikas ir gramofonus **parduodame** pigiausiai ir ant išmokesčio.

Užsakymus pristatome į namus. Mūsų krautuvė atdara **kasdien** nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro, išskyrus nedėldienius.

P. KETVIRTIS JEWELRY CO.
324 E St., (Kampas Broadway) **So. Boston, Mass.**

LIETUVIS

NOTARY PUBLIC

Massachusettes valstijoj valdžios ingaliotas ir paskirtas veikti.

Specialistas išėmimui draugijoms, ko-operacijoms ir bendrovėms

Čarterių.

Išverčia visokius raštus iš lietuviško į angliską ir iš angliško į lietuvišką.
Atspausdina laiškus ir kitokius dokumentus.
Suteikia visokius teisminius patarimus.
Išrenka pinigus nuo skolininkų.
Su visokiais reikalais, kaip tai padaryti sutartis, specifications, išimti pilietiškas popieras, siųsti pinigus, išimti pasportus, insurance, deeds, mortgages ir t. t. kreipkitės:

Jonas J. Ramanauskas

BROCKTON, MASS,		SO. BOSTON, MASS.
Arcade Bldg.		"Darbininko" ofise
Room 123		242 W. Broadway
Subatomis	Telefonas	Kitomis dienomis
3 - 10 P. M.	S. B. 620	4 - 10 P. M.

DARBININKAS

Eina iš So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatomis
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:

Metams tris kartus savaitėje $3.00
Pusmečiui " " " $1.50
Atskiras numeris ..... 3c.

Laiškus, korespondencijas pinigus siųskite adresu:

"DARBININKAS,"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS"
(The Worker)
The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:

Yearly $3.00
6 months $1.50

Advertising rates on application
Address all communications to

DARBININKAS,
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PERMAINOS IR PAGERINIMAI.

Šiomis dienomis "Darbininke" įvyksta žymios permainos pagerinimo linkui. "Darbininko" Redakcijon pakviestas jaunas darbštus vyras, uolus veikėjas, gabus laikraštininkas ir rašytojas p. J. KAROSAS, dabartinis "Draugo" Redakcijos narys. Nuo 22 d. šio mėnesio pradės dirbti prie "Darbininko." Rytiečiai susilauks stambaus veikėjo.

Ponas F. V. (F. Viraks), dirbąs prie "Darbininko" ir taip didžiai pamėgtas skaitytojų, pradės lankyti Amerikos lietuvių kolonijas, tyrinės lietuvių darbininkų gyvenimą, lankys LDS. kuopas, steigs pagal reikalo naujas ir apie visą tai aprašinės "Darbininke." Todel jo raštų indomumas pasidvigubys.

Nuolatai einame prie pagerinimų, prie patobulinimų, prie geresnės tvarkos Redakcijoj Sąjungoj ir Administracijoj.

SUKRUSKIME.

Visos mūsų kolonijos dviejų ar trijų savaičių bėgyje turėtų atlikti svarbų žygį: padaryti didelius mitingus, į kuriuos pakviesti žymius Amerikonus ir lietuvius kalbėtojus. Tuose mitinguose reikia išnešti rezoliuciją, prašančią senato ir prezidento paskirti visoje Amerikoje Lietuvių Dieną, kurioje būtų renkamos aukos nukentėjusiems nuo karės lietuviams. 13 kovo buvo nuvykę mūsų delegatai į Washingtoną ir ten su 3 senatoriais (Lewis, Ill. valstijos; Martin, N. J; Chilton — W. Virginijos) ir 1 kongresmanu (Farr iš Scrantono) tą dalyką aptarė. Toje delegacijoje dalyvauti Tautos Tarybos buvo ingalioti šie žmonės: delegatai į Lietuvą kun. Dr. Bartuška ir Dr. J. Bielskis, taip-pat išrinktieji dar Chicagos Seimo kun. J. Ambotas ir kun. V. Dargis, paskui J. S. Vasiliauskas, Dr. Skladauskas ir kun. M. Milukas. Kun. Dr. V. Bartuška, kuriam buvo pavesta susižinoti su kitais delegatais, buvo priverstas delegaciją priskubinti ir todel nevisus ingaliotus pasisekė sukviesti (Tautos Tarybos didžiumos buvo nuomonė, jog būtų gerai, kad ir tautininkų srovė toje delegacijoje dalyvautų, bet del laiko stokos nebesuspėta su jais susižinoti). Kun. V. Dargis, patsai negalėdamas, nuo savęs inprašė kun. J. Miliauską iš Pitstono dalyvauti jo vietoje. J. S. Vasiliauskas ir Dr. Skladauskas, nors kviečiami telegramomis ir per telefoną, del svarbių vietinių kliučių ir-gi negalėjo į Washingtoną atvykti. Todel į Washingtoną buvo nuvykę tik trys žmonės: Kun. Ambotas, kun. Dr. V. Bartuška ir kun. J. Miliauskas. Delegacija galima sakyti nusisekė ir visi, su kuriais buvo kalbėta šiame reikale, prižadėjo paremti mūsų reikalą. Tik iš tų visų pasikalbėjimų paaiškėjo, kad mums visiems reikia tuo reikalu labiau subrusti. Turėtume kuogreičiausiai padaryti visur mitingus, kuriuose būtų išaiškintas vargingas Lietuvos padėjimas ir priimta rezoliucija, panaši kad ir šiai: "Kadangi Lietuva yra lygiai baisiai nukentėjusi nuo dabartinės karės, kaip Belgija, Lenkija, Serbija;

Kadangi apie pusė milijono lietuvių buvo priversti pabėgti į Rusiją ir dabar tenai kenčia badą ir šaltį.

Kadangi likusieji po vokiečių valdžios taip-pat kenčia didžiausį vargą;

Kadangi Amerikos lietuviai (kurių čia yra apie 600.000; jų tarpe labai daugelis gerų Amerikos piliečių) neįstengia vieni suteikti savo viengenčiams reikalingos pašalpos;

Todel..... lietuviai ir prašo Suvienytų Valstijų senato ir prezidento paskirti visai Amerikai dieną aukų rinkimo nukentėjusiai nuo karės Lietuvai.

Į tas prakalbas labai naudinga būtų pakviesti savo valstijos senatorių arba kongresmaną, arba pagaliaus kitus vietinius žymius ir intekmingus amerikonus; reikėtų taip-pat pasirūpinti išgarsinti tas prakalbas vietinėje amerikonų spaudoje, pagaliaus rezoliuciją su parašais nusiųsti savo valstijos senatoriui, kongresmanui ir prezidentui W. Wilsonui.

PORA FAKTŲ APIE P. BULOTĄ.

P. Bulota socijalistų atkviestas, važinėja po Ameriką ir renka aukas "Lietuvių Šelpimo fondui," vedamą socijalistų. Kiek jam ištikrųjų rūpi sušelpimas lietuvių nukentėjusių nuo karės — parodo kad ir štai kokie faktai:

1) P. Bulota netik nepatarė socijalistams siųsti pinigus nukentėjusiems nuo karės, bet dar-gi pagyrė už tai, kad jie ligšiol tų aukų nesiuntė. Jisai pataria nesiųsti ir toliau, o laukti karės pabaigos. Klausimas, nejaugi per tuos 19 mėnesių karės taip ir nebuvo ko šelpti Lietuvoje? Argi tos pašalpos ir dabar nereikia? Mus nuolat pasiekia širdį perverianti šauksmai, prašantieji pagelbos, o p. Bulota saviškiams pataria pinigų nesiųsti. Gerai "Vien. Liet." pasakė, kad kamgi ir besiųsime po karės, jeigu dabar laike karės visi išmirs nuo bado ir šalčio?

2) 20 sausio 1915 m. Vilniuje Tatjanos komiteto posėdyje buvo tartąsi, kaip paskirstyti 20.000, kuriuos atsiuntė Vilniaus komitetui iš Petrapilio senatorius Neidgartas. Senatorius parašęs, kad iš tų 20.000 r. — 15.000 r. reikia būtinai paskirti lietuviams. Bet Lietuvių Draugijos iždininkas adv. Kimantas vardu savo draugijos prašė paskirti lietuviams visus 20.000 r., pasiremdamas faktais, jog ta draugija faktiškai viena ir tesidarbuoja rimtai sušelpimui nukentėjusių nuo karės Lietuvos krašte. Posėdyje dalyvavo ir Adv. A. Bulota. Pasiprašęs balso jisai pažymėjo savo priešingumą Lietuvių Dragijai ("chotie vam chorošo izviestno iz gaziet o mojom otricatelnom otnošeniji k Litovskomu Obščestvu" ir t.t. (Žiur. "Viltis" No. 44 1915 m.), pagaliaus ėmė užginčyti motyvus, del kurių adv. Kimantas prašė visų 20.000 r. Tatjanos komitetas tuomet ir paskyrė lietuviams tik 15.000 r. Taigi p. Bulota savo įsikišimu prisidėjo prie to, kad keli tūkstančiai rublių, kurie gal būtų lietuviams patekę — nepateko jiems.

3) P. Bulota nuo pat pirmų žingsnių čia Amerikoje ėmė peikti ir agituoti prieš lietuvių Draugiją, kuri, kaip žinome, yra mūsų tautos visa viltis ir kurios pasidarbavimas, kad išlaikius mūsų tautą gyva — buvo milžiniškas. Girdi, kam draugija įsteigusi džiovininkams gydyklą? Kam lietuvių gimnazija Yčo vardu buvo pavadinta? Ar tai čia blogas daiktas? Ar džiovininkų nereikia gelbėti? Kas nežino, kiek lietuvių tarpe esama džiovininkų? Laikraščiuose buvo rašyta, kad ypač dabar laike karės džiova labai ėmusi platinties, kas ir nenuostabu: kenčiant šaltį ir badą lengvai ir džiova prikimba.

Arba kas bloga tame, kad gimnazija pavadinta vardu to vyro, kurs išsirūpino leidimą ją įsteigti, kurs ir pinigų jos įsteigimui gavo. Lai p. Bulota tiek pasidarbuoja tautai, kiek p. Yčas pasidarbavo, tai ir jam visuomenė dar gyvam paminklą pastatys.

Bet p. Bulota — tai vadas to mažo būrelio Lietuvos žmonių, kurie niekad nieko nestatė, o tik vis griovė ir šmeižė. Jie (Lietuvos "pirmeiviai") šmeižė Lietuvių Draugiją rusų spaudoje, jie šmeižė mūsų veikėjus (kun. Tumą ir kun. Olšauską) prisigerindami Vilniaus endekams tada, kada vijo juos iš Vilniaus, arba nuo savo altorių juos varė. Su kerštu ir neapykantos žodžiais p. Bulota pradėjo ir dabar savo kelionę po Ameriką. Kam jis keršija? Jis keršija Lietuvių tautai. Už ką jis jai keršija? Lai jisai pats pasako. Bene tik už tą, kad jį pagimdė lietuvė motyna, kad jo gįslose teka lietuviškas kraujas.

APIE NAUJUOSIUS TAUTININKUS.

Daug buvome rašę apie naujo typo tautininkus, kurie apsireiškė Sandaroje, kurie gerbia krikščionystę, kurie tyrai myli Lietuvą.

Dabar po to, kada taryboms su tais tautininkais praleidome daug laiko, išgaišinome daug gražios energijos, suvartojome daug popierio ir rašalo, — turime pasakyti šit ką.

Taip, tas naujas typas tautininkų jau pasirodė, bet, galvą kištelėjęs, apsidairęs, išsigando ir vėl pasislėpė. Užteko Rimkai pagrasyti, kad atsiskirsiąs, pabarti, kam jie gerbia tik krikščioniškus principus, kodel lygiai nepagerbia laisvamaniškų; — užteko pasirodyti Bulotai su draugėmis— ir jau mūsų tautininkų vėl nebėra. Galima būtų paskelbti jų paieškojimą. Mums tečiau rodos, jog jie pasislėpė už Rimkos ir Bulotos pečių.

Jug keista. Tiek daug jie barėsi už Žemaitės laiškus, kurie diskreditavo Lietuvių Draugiją, tiek į padanges tą Draugiją kėlė, o štai atvažiavo tos draugijos šmeižikai, žada agituoti prieš jos veikimą po visą Ameriką — ir mūsų tautininkai iš "Vien. Liet." neišdrįsta prieš tai nei žodelio pasakyti. Jie tik džiaugiasi, kad jiems Bulota savo prakalbose pipirų neduoda.

Visi Lietuvos tautiečiai, ar jie katalikai ar protestonai, susispietė ir dirba gražiai Lietuvių Draugijoje, gelbi Lietuvą nuo pražuties, Amerikos gi tautininkai eina ranka rankon su tos Draugijos šmeižikais.

To fakto ilgai nepamirš Lietuva.

O kad išteisinti savo silpnumą, metama kaltė ant katalikų, kad jie girdi, norėję juos pavergti, vergais savo pasidaryti ir t.t. nors ir neturi tam jokių išrodymų, nors ir sąlygos susitaikymo buvo ir tebėra garbingos. Ką-gi daryti? Lietuviai katalikai kantrūs. Palauks jie geresnių laikų, kada tie, trumpam momentui apsireiškusieji tautininkais, sustiprės ir nebeatsižadės šiandien to, po kuo vakar pasirašė.

Tuo tarpu gi iš "Vien. L." redaktorių mes paprašysime atitaisyti vieną jų kladą. Besitardami su tautininkais išdirbome bendrai 5 punktus sutarties projekto. Prie tų penkių punktų tautininkai vėliau pridėjo savus penkis punktus, kaipo pasiulijimą nuo savęs, ką reikėtų sutarti. Kažin kodel, tečiau "Vien. Liet." redakcija visus tuos 10 punktų pavadino katalikų paduotu projektu, nors ir pirmi penki punktai nebuvo vien katalikų paduoti, bet priimti abiejų pusių bendrame pasitarime.

Mes "Darbininke" tuojau prieš tai užprotestavome. Tą "Darbininko" numerį "Vien. Liet." redakcija yra gavusi subatoj 11 kovo. Tečiau paskutiniame (11) "Vien. Liet." No. kurs išėjo iš spaudos seredoj 15 kovo, netik savo klaidos neatitaisė, bet tą pačią klaidą pakartojo ir p. Norkus ir p. Širvydas savo straipneliuose. Tie g. vyrai gali juk suprasti, kaip mes ir kiti galime į juos žiurėti, pakol jie tyčia klaidina visuomenę.

Taigi mes ir prašome jų tą kladą pataisyti.

PRIE SVARBAUS SUMANYMO.

Nesenai praskambėjo po laikraščius naujiena apie tai, kad jau užmegsta didi organizacija 'Lietuvių pramonės bei prekybos Bendrovė." Jos tikslas turėjo būti sudaryti galingą organizaciją, sutraukti net keletą milijonų dolerių ir po karės tą kapitalą suvartoti atgaivinimui, atstatymui Lietuvos.

Tai buvo puikus sumanymas ir prideramai spaudos apvertytas.

Atbudavoti Lietuvą be kapitalo nėra galimas daiktas. Bent tas tęstus ilgą laiką. Lietuvos atbudavojime turi sąveikti darbas ir kapitalas.

Kaip darbininkų, taip ir kapitalo turės Lietuvai teikti išeivija.

Tvarkyti, plenuoti grįžimą Lietuvon ne taip jau svarbu, nes jei tik bus patogios ten gyvenimo sąlygos, tai be abejonės nesulaikomai išeivija plauks **tėvynėn.**

Su kapitalo organizavimu jau kitaip, turėtų dėties. Pravartu jo didžiausias sumas sutraukti atgaivinimui pramonės, pirklybos, gyvulių, sėklų pargabenimui. To atlikimas po karei daug bus svarbesnis, negu aukų rinkimas nukentėjusiems. Po karės Lietuvoj svarbiausia bus tai atlikti, kad žmonės galėtų žmonėms darbo gauti. Po karės labdarybė tur eiti antron eilėn.

Tatai kokiai nors pramonės bei pirklybos Bendrovei dirva labai plati. Ir kuomet ji pradėjo užsimegsti tai ne vieną pradžiugino.

Bet štai "Darbininko" No. 31 įžangiamajame straipsnyje pranešama apie sugriuvimą Lietuvių Pramonės bei Pirklybos Bendrovės ir kartu paduodamas naujas projektas.

"Darbininkas" išvedžioja, jog reikėtų ne čia, bet Lietuvoje steigti "Centralinį Lietuvių Banką" ir plačią ekonominę organiziaciją Lietuvos atstatymui. Mums gi reikėtų susiorganizuoti ne kad čia sau biznį gerą darius ant Lietuvos griuvėsių, bet kad davus Lietuvai kuodaugiausiai naudingų žmonių ir kapitalų.

Tai bene bus ištikrųjų tinkamiausias kelias.

So. Bostonietis.

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

SHEBOYGAN, WISC.

Paskutinių laikų kronika. Vyčiai susitvėrė.

Vyčių prakilni idėja kaskart vis daugiau atranda pasekėjų. Sheboygan'e nuo senai buvo darbštaus ir susipratusio jaunimo, tinkančio į vyčius, bet nebuvo geros progos sujungti tą jaunimą į vieną gražią vyčių šeimynėlę. Gi atvykus čia klebonauti gerb. kun. V. Slavynui ir vyčių organizavimas tapo smarkiai pastūmėtas pirmyn. Kovo 4 d. atvažiavo iš Chicagos K. Pakštas, pasakė prakalbą apie krikščioniškąjį lietuvių ir kitų tautų jaunimo judėjimą ir po prakalbos susitvėrė iš 20 narių jaunutė vyčių kuopelė.

Tautos šventė.

Lietuvių dieną vietoje 4 kovo Sheboygano lietuviai apvaikščiojo nedėlioje 5 d. kovo. Vietinėje lietuvių bažnyčioje atsibuvo gėdulingi mišparai už vėles žuvusių karėje lietuvių. Po mišparų kun. V. Slavynas pasakė gražų pamokslą. Paskiau Tautos Fondo skyriaus komitetas rinko bažnyčioje aukas del karės nukentėjusių lietuvių sušelpimui. Surinta $41.-68. Aukavo šie: kun. V. Slavynas $2.00, J. Valaitis $2.00, A. Grybas $1.50. Po $1.00 — kalbėtojas J. Pakštas, Juozas Mickeliunas, Pranas Vinco Daugirda, J. Radzevičius, J. Austrevičius, Juozas Šalčius ir jo žmona. J. Buivyda, S. Reklaitis, P. Daukšas, P. Grigaliūnas, P. Kižis, K. Jočis, J. Valenta ir Jonas Ivanauskas. Po 50c. M. Baškauskienė, Ona Kaspariutė, P. Juškevičius, J. Kudirka, V. Levenauskas, J. Žalys, ir Žulorickas. Su smulkiomis aukomis viso labo $41.68.

Po pamaldų žmonės susirinko parap. salėn, kur buvo prakalbų, dainų ir deklamacijų tautos šventei pritaikytų. Prakalboms įžangą padarė kun. V. Slavynas. Paskiau-gi kalbėjo vytis K. Pakštas iš Chicagos. Pasakė jis keturias prakalbas: 1) "Lietuvių tautos praeitis" — jos vargai ir galybė, 2) "Lietuvių tautos dabartis" — tautos kova už būvį ir kultūriškas jos augimas, 3) "Lietuvių tautos ateitis" — čia kalbėtojas ragino lietuvius organizuoties į įvairias naudingas lietuviui katalikui draugijas, skaityti ir platinti dorus laikraščius ir knygas, lavinties, šviesties, blaivėti, taupyti pinigus, o pasibaigus karei grįžti atgal Lietuvon ir pradėti naują gyvenimą tai nuo to ir prigulėsiąs tautos likimas. 4) "Lietuvių spauda" — šioje prakalboje nurodė visas gerąsias ir blogąsias spaudos puses. Prakalbos tęsėsi per 3 valandas. Protarpiuose padainavo choras, kuriam vadovavo kun. V. Slavynas. Salė buvo pilnutė, nes visi susipratesni lietuviai buvo susirinkę. Bet klaida būtų manyti, kad visi Sheboygano lietuviai būtų padoriai apvaikščioję Tautos šventę. Mat čia yra taip vadinama 'Lietuvos Sūnų Draugystė," susidedanti beveik iš vienų "katalikiškų katalikų." Kaipo "tikri" Lietuvos "sūnūs," tai savotišai ir Tautos šventę apvaikščiojo. Surengė jie smuklėje girtą balių, kur šoko ir 'gyvybės vandenėlį" gėrė, ir vis "ant tautos labo." Prakilnesnieji vyčiai, žinoma, jų kreivais takais nesekė, į jų girtą balių nėjo, nes jie moka gražiau laiką praleisti ir doriau pasilinksminti.

Visas prakilnesnių vyčių būrelis susirinko pas pp. Kacevičius. Atvyko ir klebonas kun. V. Slavynas su svečiu K. Pakštu. Ten vyčiai labai maloniai vakarą praleidė: dainavo, žaidė, o p-lės A. Kacevičiutė ir O. Čižauskiutė dailiai paskambino ant piano. Ant rytojaus, panedėlyje, buvo vyčių susirinkimas. K. Pakštas vėl kalbėjo apie Vyčių priedermes ir tikslą. Prisirašė dar 4 nauji nariai. Kuopos valdybon pateko darbštųs žmonės: Juozas Mickeliunas, vytis 16 kp. iš Chicagos, pirm., p-lė Antanina Buivydžiutė — vice pirm., p-lė Ona Čižauskiutė — prot. rašt., p-lė Agnieška Kacevičiutė — iždo rašt., Andriejus Kudirka — iždinin., p-lė Veronika Buivydžiutė ir Kazimieras Kudirka — iždo globėjais, Antanas Grybas maršalka, kun. V. Slavynas — dvas. vad.

Yra vilties, kad Sheboygano susipratęs jaunimas daug pasidarbuos jaunimo labui. Ypatinga atyda atkreipta į katalikų spaudą. Rodos, jau dabar čia pareina apie 40 egz. "Darbininko" ir nemažai kitų katalikiškų laikraščių, bet sujudus jaunimui manoma ir didesnius žingsnius tame dalyke padaryti. Vyčiai jau pradžioje savo gyvavimo mano įsisteigti knygyną. Kuopai-gi gyvumo priduos energiškas pasidarbavimas gerb. kun. Slavyno ir **darbštaus pirmininko** p Mickeliuno.

Lakūnas.

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphijos Vyčių 3-čia kuopa surengė puikų vakarą 5 d. kovo kaipo užbaigimui pasilinksminimų. Atlošė puikų teatrą po vardu: "Katriutės Gintarai," ir "Viršaičio vargai." Lošėjams labai puikiai nusisekė, matyti gerai buvo visi išsilavinę savo uduotis. Publikos buvo daugiausia jaunimo prisirinko pilna salė pažiurėti mūsų gabių veikėjų. Ir publikai viskas labai patiko, už lošėjų gabumą atsimokėjo gausiu delnų plojimu. Pertraukoje sumanė parinkti aukų del lietuvių nuo karės nukentėjusių. Taigi mūsų šv. Kazimiero parapijos mokinis visokių teatrų, komedijų ir t.t. Simanas Kvietkus pasakė trumpą prakalbą paaiškindamas reikalą šelpti mūsų brolius vargstančius. Po prakalbos nekurios Vytės gero velijančios, perėjo parinkdamos aukų. Aukavo sekančios ypatos: Pranas Jankauskas $5.00 Antanas Butkevičius $2.00 P. Lieuntas $2.00 po $1.00 Ona Guokiutė, Alek. Norkeviče, J. Peukonis, Vyčių orkestra, Julija Poškienė, Patronėlė Norkiutė, Kazys Alužas Antanas Bušauskas, Mikolas Daunoras, Patronėlė Petrilaitė, Petras Keras, Petras Mikalajunas, A. Kiaras, Tamošius Pletus, J. Rutkauskas, Antanas Užemeckis, po 50c. P. Amašius, A. Jankauskas, Lekavietinė, P. Mockus, St. Dulskis, Pr. Hodelis, L. Mačiunaitė, K. Matukas, L. Daukas, J. Butkus, Pr. Šaprunauskis, smulkesnių aukų $9.61c. Sykiu iš viso aukų surinkta $40.11c.

Aukos perduotos T. F. skyriaus komitetui.

Velijame kuogeriausia bujoti, kaipo jaunam medeliui augančiam. Taip tai mūsų Philadelphijos šv. Kazimiero parapijos Vyčiai puikiai darbuojasi.

Labai pagirtinas darbas, kad ir toliaus mūsų Vyčiai tokius užmanimus varytų.

O labiausiai garbė mūsų veikėjams pp. S. Kvietkui ir vietiniam varg. J. Hodeliui.

Prie to dar buvo pakviestas Tautos Fondo skyriaus rašt. K. D., kad išduoti atskaitą, kad išgirdus publikai. kiek yra įplaukę pinikų į T. F. išgidę žmonės išdavimą visos atskaitos buvo labai užganėdinti girdėdami, jog tikrai sušiurimas kiekvienas centas sukolektuotas del karės nukentėjusų.

Rep.

BRIGHTON, MASS.

Pavyzdingos prakalbos.

Nedėlioj 5 d. kovo šv. Vincento pašelpinė vyrų ir moterų dr-ja buvo parengusi prakalbas, kad išaiškyti visiems šios dr-jos vertę, bei naudingumą. Kalbėtojai buvo p. J. J. Ramanauskas ir kun. F. Kemėšis. Pirmas kalbėjo apie dr-jos reikalus. Jo kalba visiems patiko. Antras kalbėtojas kalbėjo apie Lietuvių Dieną ir apie brolius tėvynėj badą kenčiančius. Ragino visus aukoti į Tautos Fondą.

Po tam išėjo prakalbų vedėjas p. B. Ajauskas, ragino, kad būtų pereita per svetainę ir parinkta aukų. Nekurie tėvynės sūnūs bėgo per duris laukan, kad nereiktų duoti kokį skatiką. Surinkta suviršum 43 dol.

Prisirašė prie dr-jos 43 naujai nariai. Publika užsilaikė labai ramiai.

Darbininkė iš Brightono.

WATERBURY, CONN.

Waterburio lietuvių moters sutvėrė Moterų Sąjungos kuopą, kurios numeris 23. Narių turime 37. Mūsų kuopa surengė vakarinę mokyklą, kur susirena sykį savaitėj mokytis. Dvasiškas vadovas yra kun. J. Valantiejus taip-gi ir užveizdėtojas mokyklos.

Valdyba susideda iš šių ypatų: Pirm. Morta Zaleckienė, vice pirm. Marė Ražienė, rašt. Ona Stoškienė, turto globėja Anastazija Petrauskiutė, duoklerinkė Magdė Griškauskienė.

Rašt.

HARTFORD, CONN.

Ateikit į prakalbas

Kovo 1 d. š. m. L. D. S. laikytame savo mėnesiniame susirinkime nutarė surengti prakalbas kovo 19 d. š. m. paminėjimui globėjo dienos Atsibus svetainėj Cathedral Lyceum ant Lawrence gatvės. Užkviečiami visi atsilankyti ant šių prakalbų. Prasidės 7:30 vakare.

Kp. raštininkas.

PERU, ILL.

Kovo 10 d. 1916 m. A. L. R. K. M. S. III-čia kuopa turėjo mėnesinį susirinkimą. Komitetai išdavė raportą iš atlikto programo Spring-Valley, Illį Dienoje Šv. Kazimiero. Po to buvo svarstoma nauji reikalai. P. V. Stulpinas davė inešima, kad per Velykų dyklaikį turėti apylinkės moksleivių susivažiavimą. kad pasitarus apie šių metų Seimą. Tas buvo priimtas ir išrinkti komitetai iš pp. A. Linkaus ir V. Stulpino.

Nutarta pasiųsti ačiū laiškelių toms redakcijoms, kurios knygynui siunčia veltui savo laikraščius.

Antras buvo inešimas, kad yra vėl užprašyti į Spring-Valley moksleiviai surengti programą. Tas irgi likosi priimtas. Tuomi susirinkimas užbaigtas.

V. Beisogalis.

CLEVELAND. OHIO.

Lietuvos Vyčių 25 kp. susirinkimas.

Kovo 13 d. atsibuvo paprastas L. V. 25 kp. mėnesinis susirinkimas, kurį atidarė pirmininkė p-lė Ona Žvingiliutė. Prisirašė 54 nauji nariai. Bilų išmokėta suviršum $70.00. Priimta $10.00 su centais nuo Neprigulmi ngojo Kliubo, kurie buvo tyčia surengę vakarą Vyčių knygyno naudai. Ištarta ačiū rankų plojimu. Išreikštos padėkavonės nuo dviejų narių ligonių už gėles. Šv. Jurgio dr-jos komitetas užprašė L. V. 25 kp. su teatru ir dainomis ant 26 d. lapkričio, prieš pat adventus. Prižadėta išpildyti.

C. L. T. C. Draugija besarmatiškai prisiuntė $25.00 bilą už vartojimą parapijai teatrą lošiant ant scenos dviejų kedžių. Laiške paražyta, kad jeigu pelnas eis parapijai (lyg kad jie nežino, jog parapijai), tai dovanos, bet jeigu Vyčiams. tai turį užmokėti. Nutarta neduoti nė vieno cento, kol C. L. T. C. Dr-ja nepaaiškįs tokio begėdiško reikalavimo. Tartasi, ką daryti s[u] C. L. T. C. Dr-jos šnipais, k[ad]

rie ateina, valandėlę pastovi ir bėga lauk, kad pranešti C. L. T. C. Dr-jos susirinkiman, ką mes Vyčiai svarstome. Nutarta, kitą kart tokius "narius" už pakarpos išgarbint lauk pro duris.

V. V.

LAWRENCE, MASS.

Vasario 20 d. atsibuvo vestuvės Motiejaus Versiacko su Ona Milasevičiute. Vestuvės buvo nepaprastos todel jog bažnytinės ceremonijos atsibuvo nepaprastai, bet tiek to, aš apie tai nekalbėsiu tik pasakysiu jog labai gražus susirinkimėlis atsibuvo. Jaunavedžiai pagrįžę iš bažnyčios linksmint savo svetelius. Su linksmiom dainelėm pianu pritardinėjant linksmai praleido visą dieną. Ant pabaigos linksmybių atsiminė ir apie savo brolius tėvynėje vargą ir badą kenčiančius. Užmanytojai St. Noreika ir St. Drangeliavičius pasivelinę pas jaunavedžius, pradėjo priimndinėti apie vargą kokį dabar kenčia mūsų broliai, ir kaip tas jiems vargas yra didis. Sakė mes čia linksminamės, o mūsų broliai badauja. Ragino visus idant paaukotų kas kiek galėdamas. Visi sveteliai susigraudinę savo širdis pradėjo dolerius mesti ir iš tokio mažo būrelio žmonių susimetė nemaža pašalpa — $17.00.

Todel aukojusiems ištariu ačiū badaujančių vardu.

Aukojo sekantieji po $1.00: St. Drangeliavičius, St. Noreika, Mot. Versiacas (jaunavedis), Ona Versiackienė (jaunavedė), Andr. Zalieckas, V. Zalieckas. Ant. Zidelis, P. Alekna, Ona Valiusiutė, And. Balukonis, Mot. Balkus, Mar. Kurkulionis, J. Zupkauskas, Pet. Jankauskas, K. Vencius, T. Skusevičius, L. Milasevičius.

Ten Buvęs.

BROOKLYN, N. Y.

Drabužiai išsiųsti.

Kar. Aniolų parapijos T. Fondo 13 skyriaus surinkta atskirų drabužių 2.050. Išsiųsti vasario 18 d. Raudonajam Kryžiui. Drabužius pridavė uolusis veikėjas p. M. A. Milukas. Drabužių rinkime ir sutvarkyme ypatingai pasidarbavo O. Bendaravičienė, K. K. Dumblienė, J. Kirdeikienė, V. Bendoravičius, A. Drabišius ir T. Tikoiža.

T. Fondo naris.

PHILADELPHIA, PA.

Vestuvės.

Pastaromis dienomis vasario š. m. šv. Jurgio bažnyčioje apsivedė prakilni porelė Jadviga Čerebejutė narė Dr-tės Katalikiškos Spaudos. Vyrą, už kurio ištekėjo, pažinstu tik iš matymo, tat tikro vardo bei pavardės nežinau. Bet ant kiek man žinomas. tai yra doras, pačėdlyvas ir gerai apšviestas tautietis lietuvis. Galima gi ir iš to jau spręsti, kad tai rimtas vyras, nes dar būdamas nevedęs apsipirko savo namą ir intaisė, kaip priguli išmintingam šeimininkui. Jo gi pati, buvusi p-lė J. Čerebejutė yra irgi gan apsišvietusi moterė — mylėtoja skaitymo knygų bei laikraščių. [illegible] kad vestuvės buvo puikios, iškilmingos, bet nei kokių [illegible] nei kokių [illegible] neatitiko Matyt is svečiai **buvo tik protingi žmonės.**

Vyčių teatras.

Šv. Kazimiero bažnytinėj salėj Vyčių III kuopos 5 kovo sulošta teatras. "Katriutės Gintarai" 3jų veiksmų vaizdelis ir "Viršaičio vargai," Komedija viename akte. Prie to gi, vyčiai daug padainavo gražių dainelių visi, ir pavienių — solo. Vyčiams abelnai imant pasisekė **viskas gan gerai.**

Inkurimas esperantininkų ratelio.

Vasario 13 d. susiorganizavo mūsų mieste ratelis Lietuviškai Lenkiškų Esperantininkų. Organizatoriai ratelio daugiausia lietuviai; tik patraukiama ir graži, kaip rožė mojuje, prie to-gi sumani, išmintinga ir drasi, it ta bibliška Judita, p-lė Marija Komorek yra lenkė pilnoj prasmėj to žodžio. Tikslas ratelio yra šis: nariai jo pasiryžo studijuoti, mokintis tarptautinę Esperanto kalbą, ir ant kiek tas galima, platinti tą neutralę pagelbinę kalbą tarpe lietuvių ir lenkų. Neveizint to, kad ratelį suorganizavo maždaug tik patis lietuviai, bet ant patarimo pono Alfonso Borino, čia gimusio lietuvio, visi vienbalsiai nusprendė, kad jeigu ant posėdžio bus nors viena ypata nemokanti kitaip kalbėti, kaip tik lenkiškai, tai tada visi privalo kalbėti tik lenkiškai.

Esperantininkų šokiai.

Vakare 3 d. kovo The Philadelphia Esperanto Society surengė metinį vakarą šokių. Šokiai atsibuvo Ball Room'e (balių kambaryje) viename iš puikiausių čionykščių teatrų — "The Keit Theatre." Šokiai buvo vien padorūs ir gražūs. Gi per visą vakarą nebuvo nei kokių gėrimų, nei kokių lėbavimų — vien tik šokiai. Gi tarpe tos konglomeracijos, to mišinio tautų ir rasių, buvo ir keletas ypatų iš Lietuviško Esperantininkų Ratelio.

Korespondentas.

ATHOL, MASS.

Stos piliečiais. Steigs kooperaciją.

Kovo 12 d. L. D. S. 4 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą šv. Pranciškaus parapijos klebonijoje 45 South gatv.

Šiame susirinkime toji kuopa padarė du svarbiu nutarimu. Viena, ji nutarė nuo šio laiko paimti sau už pareigą pasirūpinti, kad kaip kuopos nariai taip ir pašaliniai lietuviai, liktų S. V. piliečiais; o gavime pilietiškų popierų kuopa stengsis pagelbėti kiekvienam pagal savo išgalę. Antra, ji nutarė pradėti organizuoti šiame miestelyje lietuvių kooperacijos bendrovę. Ant tokio sumanymo tuojau pasirašė 13 narių, kurie pasiėmė tą darbą varyti toliau. Liko išrinkta keletas žmonių, kurie kreipsis į visas šio miestelio lietuvių draugijas su prikalbinimu jas pristoti kooperatiškon bendrovėn.

Reikia manyti, kad užmanytoji kooperacija pas mus įvyks, nes tarp atholiečių randasi daug tokių žmonių, kurie jau nuo senai pageidauja kooperacijos. O ir dabar keletas ir tų žmonių žada paimti po tiek padėlių (šėrų), kiek kooperacijos įstatai leis. Valio atholiečiai!

Ant. K. Losius.

MERIDEN, CONN.

Kaip pralaimėjo streiką.

Visur girdisi apie streikus ir visokie nuotikiai, bet iš šio miestelio niekad neteko "Darbininke" pamatyti apie Meriden'o streikus, kurie jau tęsiasi nuo 4 d. spalio 1915.

Čionai sustreikavo 5 dirbtuvės, 4 sidabro išdirbystės ir viena stiklo. Darbininkų skaitlius buvo 5.000. Išėjo dailiai taip, kaip nutarė 10 val. ryto ir atėjus tam laikui tą ir padarė. Iš 5 dirbtuvių išėjo visi darbininkai iki vienam. Nekurie ir bosai ir knygvedžiai nesiliko nuo darbininkų — unija buvo įvedama.

Metal Polishers, Buffers Platers, Brass and Silver Workers Union of N. America sustreikavo. Vadai užtikrino ateitį būk ko mums bijoties eitie ant streikų, mes turime užtektinai kapitalo, mes turim 1.000.000 dol. o jeigu bus reikalinga tai bus ir antras milijonas dolerių vien tik del Meriden'o streikierių. Tą pasakė vyriausias unijos prez. W. W. Britton, ir žmonės nemanydami apie jokį pavojų greitai išėjo streikan. Streikuojančių buvo reikalavimas pastatytas: 8 valandos dienai darbo ir 25 nuoš. algos pakėlimas. Buvo išrinkta komisija ir pasiųsta pas vyriausią visų šapų prez. G. Wicox. Čia visos šapos priguli prie vienos kompanijos išimant Mannig and Bowman Co. Sidabro prez. atakymą davė tokį: J. S. Co. duoda 55 valandas į savaitę ir 10-tą nuoš. pakelsim nuo 1 Jan. 1-16 eikit ir dibkit." Bet unija tą dovaną atmetė, pasakė, kad mums 5 valandos mažiau ir 10 nuoš. tai nieko nereiškia, mes turim gauti 8-ir 25 nuoš. pakeltie. Pasakė pakol šitų reikalavimų neišpildys Co., tai patol mes negrįšim dirbti. J. J. Flynn davė gerą prakalbą ir ragino visus laikytis pakol Co. duos, ką mes reikalaujame. Nu ir laukėm iš Co. to greito išpildymo nedėlią, antrą, trečią ir mėnuo o vis nieko nesigirdi iš Co. jau atsirado nekurie, kurie pradėjo reikalautie, kur tie milijonai dol. kur W. W. Britton prižadėjo. Atsakymas pasigirdo tokis, kad nestreikavome 6 mėnesių. Bet išpradžių nebuvo nieko kalbama apie 6 mėnesių išbuvimą. Tik sakyta greičiau rašykitės prie unijos. Susirašė visi į uniją ir laukėm 8 val. 25 nuoš. Laukėm 3 mėnesius labai gražiai, niekas per 3 mėn. negrįžo. Laukėm su kantrybe ir siuntėm nuolat komisiją, kad greičiau išpildytų mūsų reikalavimą, bet G. Willcox pasakė: "Aš daviau, ką galėjau eikit ir dirbkit, visiem dirbtuvės atdaros, nes jei neklausysit, tai pralošite darbą, nes nuo 1 sausio 1916 pradėsim imtie kokį tik gausim." Darbininkai juokėsi, bet trumpu laiku pririnko daug streiklaužių. Be to pradėjo grįžti žmonės, bijodami, kad nepatrotytų darbą. Antra priežastis, tai unija nemokėjo ką prižadėjo, pasirodė labai daug melų o kaip katriems prisėjo trumpai, nes per 3 metus labai silpnai, dirbo sidabrinės dirbtuvės vos 3-4 dienas į savaitę, o jau 4 mėnesius išstreikavus, tai pradėjo smarkiai grįžti, kad iki šiam laikui sugrįžo labai daug, mažai tetruksta ir ant kiek matosi, tai jau streikas praloštas, nes nėra vilties išgauti 8 val. ir 25 nuoš. Bet kurie dabar sugrįžta visi gauna kas buvo prižadėta t.y. 55 val. ir 10 nuoš. buvo labai smarkių ir buvo pasiryžusių streiką išlaimėti. Bet jau galima sakyti streikas jau praloštas; aš pažymėsiu vieną, kurią aš geriausia žinau, tai Factory Co. Tai tik trūksta 7 bufferių, o šiaip visi sugrįžę. Na, tai ir tau užsispyrimas ir 8 val. 25 nuoš. reikia grįžti ir vėl maldauti, kad priimtų. Klausimas ar streikas atneša naudą.

A. J. Brinius.

NEW HAVEN, CONN.

Tautos šventės pramoga.

Kovo 5 d. š. m. buvo apvaikščiota šv. Kazimiero diena kaipo mūsų parapijos, taip ir mūs tautos globėjo diena. 8 val. iš ryto gerb. vietos klebonas kun. V. Karkauskas atlaikė giedotas šv. mišias už mirusius lietuvius laike karės. 7 val. vakare atsibuvo iškilmingas mišparas. Tuoj po mišparų publika susirinko po bažnyčia į svetainę ir atsibuvo prakalbos. Publikos buvo apie 400 ypatų. Kalbėtojas buvo užkviestas kun. M. Pankauskas iš Bridgeport Conn. Kalbėtojas užlipęs ant estrados pirmianusia pranešė publikai, kad šiais prakalbas parengė šv. Kazimiero dr-ja.

O potam kalbėjo vien tik apie vedimą susirinkimų ir rinkimą valdybos slaptu balsavimu.

Po tam pasirodė ant estrados vietinis vargoninkas (svetimtautis, nes lietuvio neturime) su savo draugu pianistu (ir svetimtautis), vargoninkas padainavo angliškai solo o jojo draugas paskambino ant piano. Nors tai dailiai dainavo ir skambino, ale vis nelietuviškai. Toliaus pasirodė lietuvaitės viena pirma o kita

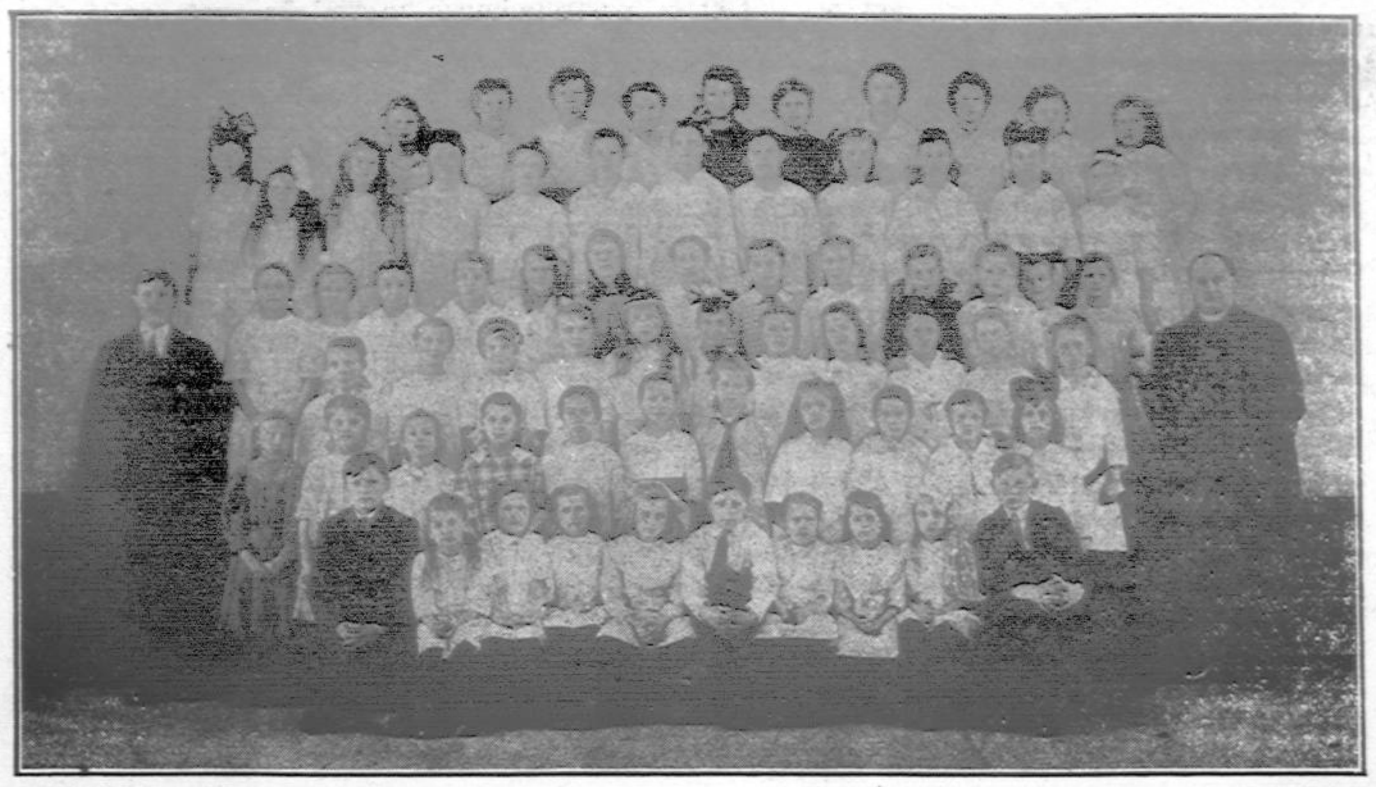

Mažųjų choras Montello, Mass. prie šv. Roko parapijos. Yra puikiai išlavytas varg. p. V. Juškos.

paskui, kurios gana dailiai padainavo solo. Ir ištikro New Haveno lietuviai turi didžiuotis turėdami tokias geras dainininkes, kaip tos dvi merginos. Jųjų vardai yra p-lė Mikalina Antanavičiutė ir p-lė Jieva Kelneriutė. Kad lietuvį vargoninką turėtume, tai nei viena lietuviška kolonija Naujos Anglijos "nebytytų" New Haveno lietuvių, nes čionai daug yra gabių vaikinų ir merginų prie dainavimo ir prie visokio veikimo. Nors klebonas tankiai prašo per pamokslą, kad ateitų prisirašyt prie choro, bet daugumą girdėjau šnekat sako: ką-gi aš nuėjęs darysiu su vargoninku svetimtaučiu kad jisai nemoka lietuviškai nei šnekėt.

Aukos ir aukautojų vardai.

Aukavo sekančios ypatos: Juozas Jakutis $5.00. Po $1. L. Kelneriutė, A. Najaite, A. Žukauskas, A. Veleika, M. Bakšienė, A. Stepulaitis, K. Didvalis, K. Brazauskiutė, P. Skarulis, V. Miškinis, Jur. Navarackas, D. Pelsaukaitė, P. Povilaičiutė, kun. M. Pankauskas, V. Zvuglis, A. Mačiulaitukė, V. Zavorskas, po. 50c. S. Lujus, J. Augustinivičius, M. Leckus, J. Mišeikis, M. Džigas, P. Levenavičius, A. Diržis, J. Šilinskas, J. Užemeckas, ir taip jau smulkių aukų. Viso surinkta $39.11c.

T. F. sk. rašt.

MONTELLO, MASS.

Prakalbos.

Kovo 6 d. kalbėjo čia kun. Dr. A. Maliauskas apie Lietuvos vargus. Nors jau iš laikraščių mums daug kas yra žinoma, tečiaus gerbiamas kalbėtojas naujais ruožais nupiešė tėvynės skriaudas ir taip iškalbingai išdėstė sunkų Lietuvos padėjimą, kad daugelis klausytojų, moterų ir vyrų apsiverkė. Vienas tik išsigimęs laisvamanis idijotiškai šypsojosi, bet kalbėtojo smarkiai subartas, priverstas buvo rimšiau užsilaikyti. Aukų "Vilčiai" surinkta bene $82.76'

Atskalunų parapija iškriko.

Mūsų laisvamaniams nepavyko sutverti neprigulmingą parapiją. Buvo mat, parsitraukę kaž kokį pryčerį ir pasiputusiai išgarsino, kad padarysią jį Montello Lietuvių Klebonu. Tečiau katalikai, persergėti vietos klebono, taip griežtai jam pasipriešino, kad laisvamaniai nebedrįso daugiau daryti viešų susirinkimų. Padarė keletą mitingų, į kuriuos buvo leidžiama tik jų pakalikai. Dalykai šeip taip vilkosi, kol neprisėjo prie nustatymo mokeščių. Bet kada reikėjo pakrapštyti kišenių, laisvamaniai suglaudė ausis ir nieko nedavė. Jų pryčieris, išbuvęs Montello'j apie 2 sąvaiti ir ištuštinęs keliolika ąsočių alaus, kaž kur prasišalino. Dabar naujos parapijos tvėrėjai varo toliau pryčerio nurodytą praktiką ir savo vargus pasekmingai skandina bačkutėse.

Veikimas Darbininkų ir Vyčių.

Tulos katalikų organizacijos neblogai čia darbuojasi. Vyičų ir darbininkų pas tangomis yra rengiami vakarai, kuriuose rodoma naudingi paveikslai ir kalbamos prakalbos. Nepersenai Moksleiviai surengė prakalbas, gi ateinančiam sekmadienyj moksleivis p. K. Česnulevičius sumanė padaryti paskaitą apie chemiją. Žmonės godžiai to visko klausosi ir džiaugiasi, kad iš jų tarpo išeis keli mokslo vyrai, kurie ateityje žada nemaža pasidarbuoti tautos labui.

Choras.

Šv. Roko parapijos choras tuos vakarus pagražina savo dainoms. Jo vedėjas p. V. Juška, be to, kad yra geriausiu apielinkėje solistu turi dovaną sumaniai vesti chorą ne vien tik didelių, bet ir vaikų.

Nesenai prieš užgavėnes vaikų choras, vadovaujant p. Juškai, pastatė puikią Kantatą ir taip gražiai ją sudainavo ir sulošė, kad žmonės sako, niekados panašaus veikalo nebuvo girdėję. Tiesa, ir žmonių buvo begalės. Pelno surinkta $118.55 Šv. Roko parapijos naudai.

Moterų Sąjunga.

Moterų Sąjunga taip-pat darbuojasi, gal daugiausia delto, kad čia gyvena centro pirmininkė, veikli p. M. Juškienė. Sąjunga turi savo teatrališką kuopą. Nesenai statė komedijėlę "Kūmutės." Žmonės dar ir šiandien negali susilaikyti nesijuokę, kada atsimena tą komediją. Girdėt, kad dabar rengia statyti "Genovaitę."

Žvalgas.

V. Juška, šv. Roko par. Montello, Mass. varg. ir žymus dainininkas.

MONTELLO, MASS.

Šiame miestelyje susipratimo šviesa diena nuo dienos spindi stipriau, aiškiau. Ir iš tikro būtų stebėtina, jei taip nebūtų.

Ilgus metus buvome supami laisvamanybės, bedievybės ir girtuoklybės bangų. Kad ir turėjome savo tikrus veikėjus, bet jų rankos buvo surištos, nes jų kaimynai nepadėjo jiems veikti.

Dabar, ačiū Dievui, po vadovyste mūsų mylimo klebono gerb. kun. C. Urbanavičiaus dalykai ėmė švisti. Veikėjai susispietė į krūvą veikdami vis daugiau ir daugiau pagelbininkų pritraukia prie savęs.

Pasistatė sau naują bažnyčią, parapijos reikalus sutvarkė ir įsteigė visokių naudingų organizacijų, kurios nemažai prisidėjo prie šios kolonijos gyventojų apšvietimo.

Nesenai teko man matyti vaisius to veikimo. Atvykau ant perstatymo "Vaikų Kantatos."

Svetainė pilna prisigrūdus žmonių, pirmą kartą dar buvau matęs toje svetainėje tiek daug žmonių.

Scena puikiai papuošta, išrėdyta.

Prasideda perstatymas, visi žmonės su atyda klausosi ir ištikro **yra ko ir klausyties.**

Kantata, tai naujas veikalas mūsų literatūroje. Perstato kambarį, kur sėdi dvi seserys prie arbatos. Gauna laišką, kad atvažiuoja pas jas Jokubas Grikietis su savo giesmininkais. Mergaitės iš džiaugsmo sudainuoja keletą dainelių. Išgirdus balsą trubos ir ineina Kapralas, labai alkanas. Toliaus jis joms papasakoja, kad į jų miestą atvažiavę daug svečių ir tarpe jų Tetė Liaumikienė, Snuduliukas, dėdė Gruzdas ir Suzė Nerymaitė. Šie asmenys dainavo su choru. Kad prisirengti prie to vakaro, kad choras atsilankys, Darata ir Magryta kartu su Kapralu dainuoja. Laike dainos girdėties didis sumišimas už durių. Įeina Tetė Liaumikienė, būrys vaikų seka ją. Kapralas apgina ją ir nuvaro vaikus. Seserys priima Tetą Liaumikienę, bet ji neužkenčia Kapralo ir jis nabagas turi sprukti po stalu. Tetė Liaumikienė apdovanoja Magrytą ir Daratą. Jos ir-gi pavaišina ją su arbata ir pyragu, bet ant nelaimės alkanas **Kapralas nematant** joms pasisavina pyragą sau ir ji suvalgo, palindęs po stalu. Ant galo ateina visi giesmininkai ir uždainuoja keletą gražių dainelių. Tarp jų yra įmaišyta solų ir duetų. Dainelės žmones žavėte žavėjo. Čia paduodu nekurias iš jų.

Linksmius vėl keliame balsus,
Ir aidas mus dainelių garsių
Danguosna kįla iškilmiai
Mylėkime viens kitą gražiai.

Kaip skaistus tonas šių dainų
Klausyties jų labai malonu
Garbė lai būna Galybei tai,
Kuri duoda mums gyvent linksmai.

Dainelių ir meilės reik mergaitėms ir vaikams.
Mylėdamies dainuokim viens kitam.

Labiausiai visiems patiko solo ir choras dainelės apie Dėdę Šiaudadūšį.

Dėdė Šiaudadūšis,
Visas sulūžęs ir susimušęs,
Iš tos menkužės
Savo bakužės
Važiuoja į svečius.
Pas mus pas mus, ...
Pas mus, pas mus.
O kaip visiems mums linksma bus,
Onute, kurk pečių ir virk svečiams pietų.

Kita graži dainelė buvo:—

Smagu klausyti kaip varpai
Į pamaldas mus kviečia,
Kelkit vyrai ir vaikai
Senai saulutė šviečia.

Bažnyčion eikite visi,
Atiduoti Dievui garbę
Kiekvienas ant kelių klaupiasi
Kalbėti maldą svarbią

Saldžiausia dainelė ir kuri geriausiai nusisekė buvo sekanti:

Štai vaikelis tykiai snaudžia
Per visą nakt.
Aniols tegu tave glaudžia,
Per visą nakt.
Linksmos valandos mums slenka
Viens kitam paduodam ranką
Jam dar miego neužtenka
Per visą nakt.

Skambėkite mano stygos
Per visą nakt.
Jam taip saldžiai čia užmigus
Per visą nakt.
Nereik dainuot ilgą laiką,
Kad užmigdžius šitą vaiką
Jis ir taip jau mieg' be saiko
Per visą nakt.

Štai varpelis skaudžiai gaudžia
Per visą nakt.
O vaikelis dar vis snaudžia
Per visą nakt.
Jam sparnus tik reik prisegti,
Kad dangun galėtų lėkti
Ir ten pasilsį atsiekti
Per visą nakt.

Choras, kuris dalyvavo šiame veikale susideda iš 70 mergaičių. Malonu klausyti tų vaikelių išlavintus balselius dainuojant gražias daineles.

Kantatą vertė iš angliško mūsų gerb. klebonas kun. K. Urbanavičius. Muziką sutaisė ir vaikus išlavino šv. Roko parapijos vargoninkas Vincas Juška. P. Juška nevien tik yra geras vedėjas choro, bet jis pats yra atsižymėjęs kaipo garsus dainininkas. Prie to dar yra gabus pianistas. Jis prisideda prie kiekvieno prakilnaus darbo. Yra pirmininkas vietinės Vyčių kuopos ir narys visų katalikiškų organizacijų. Prie mergaičių choro p. Juška turi gerai išlavintą bažnytinį chorą. Šiomis dienomis p. Juška prie mergaičių choro suorganizavo ir berniukų chorą. Dabar vaikų choras susideda iš suviršum 120 vaikų.

Girdėjau, kad p. Juška po gavėnios perstatys vėl kitą Kantatą, dar didesnį už pereitą. Prie to dar pastatys keleta teatrėlių.

Suaugusiųjų choras irgi nesnaudžia. Dabar mokinasi Sosnausko Kantatą "Broliai," kurią tikisi pestatyti per Blaivininkų Seimą, kuris atsibus šią vasarą Brocktone. Prie to tuojaus po Velykų bus perstatytas merginų drill'ius.

Vyčių kuopa irgi įgavo naujos energijos po p. Juškos vadovyste, rengia dažnai gražius pasilinksminimus ir prakalbas ir visokiais kitais būdais darbuojasi.

Mes Montell'iečiai vargiai begalėsime p. Juškai atsilyginti už jo pasidarbavimą mūsų tarpe. Bet, kad ir negalime pilnai atsilyginti, mes galime jam parodyti, kad mes išvieno atjaučiame jo darbą, kad mes jį remsime kuoskaitlingiausiai atsilankysime ant jo surengtų vakarų. Jei turime gabumus, prisidėkime prie choro arba Vyčių.

Tatai brangykime ir gerbkime tokį vyrą turėdami.

H. N. Armonas.

NEPAPRASTAS PRAKALBAS RENGIA L. VYČIŲ 18 KUOPA. Bus nedėlioje kovo 19 d. Bažnytinėje Salėje, Kamp. Webster Ave. ir Windsor St., Cambridge Mass. Prasidės 7 val. vakare. Įžanga dykai. Visi kviečiami atsilankyti.

Pirmos tokios didelės ir nepaprastos prakalbos. Bus garsūs svečiai kalbėtojai ir kunigas.

Prakalbos rengiamos tam, kad išaiškyti naudingumą vyčių organizacijos, bei jos svarbą, taip-gi ir apie tautos reikalus bei mūsų **užduotį.**

Kviečiami visi Cambridge'io ir apielinkių lietuviai, jaunuomenė, taip-g ir tėvai malonėkite **atsivesti vaikus, nes bus organizuojama** mažų vaikučių **skyrelis. Bus kalbama apie jų auklėjimą ir kokią** naudą jie **turės prigulėdami į šią organizaciją.**

Kviečiami visi ateiti. L. Vyčių 18 kuopos **Komitetas.**

Nelaimės šmėkla.

I.

Kaip sen's kareivis atsarginis,
Atjautęs reikalą tėvynės,
Senovės skydą užsikoręs,
Kariauti eina — savanoris, —
Ranka sugniaužęs kardą drūčiai,
Jaunų širdysna drąsą pučia: —
Taip aš iš sandėlio jausmų,
Dvasia jaunimo atgaivįtų,
Išrinksiu keletą posmų,
Kurių spalva dar nesuvyto,
Ir liūdną dainą uždainuosiu.

Nuneškie, mūza, mano mintį
Pavėsin Lietuvos miškų,
Tarp aržuolų, pušelių, vuosių,
Tarp siaurų pievose takų,
Kuriuos buvau papratęs minti;
Skausmus išgydyk sielvartos,
Raukšles išlygink nuo kaktos
Ir liudėsį duok numalšinti,
Ir Lietuvą duok pamatyti,
Kol dar laiminga buvo ji!
Tokia linksma, tokia graži...
Dabar...

II.

Jauna karta poetų
Dainuot lietuviškai išmoko.
Užtraukė dainą jie išlėto:
Tautos širdis augštyn pašoko,
Ir džiaugėsi sena tėvynė.
Tiek šimtų metų kantriai laukus,
Tiek verkus, alpus, vargus, šaukus,
Galop vaisius kantrybės skynė.
Jau apšvieta grožybės skraistę
Ant Lietuvos laukų užklojo.
Ir debesiai jau išsisklaistė.
Mintis į ateitį svajojo,
Tėvynę matė didę, gražią,
Į apšviestas tautas panašią.
Ir išgamos, pirmiau suklydę,
Pradėjo prie savųjų glausties;
Gi nepataisomi išvydę
Vienybę, kuogreičiausia kraustės.
Spauda atgijo. Savo žodį
Galėjom knygose skaityti.
Tautos darbai tuoj pasirodė,
Dar negirdėti, nematyti.
Šviesa tamsybių miglą griovė,
Blaivybė ir darbštumas vyko.
Ir tamsioj grinčioj darbininko
Pradėjo rodytis — gerovė.
Bet štai diena užėjo rūsti,
Diena žiauriųjų baisenybių,
Pradėjo svetimtaučiai plūsti
Ant mūs laukų, ant mūs gėrybių.
Medžius genėjo, dirvą mynė,
Tą užmušė, kurs savo gynė;
Nebuvo kam nei pasiskūsti.
Dangus nuo dūmų pats aptemęs
Užsidengė skraiste miglota;
Savos jau nepažįsta žemės:
Visa lavonais ji apklota.
Jau ne artojas dirvą aria, —
Šrapneliai, bombos plėšia vagą;
Ne piemenukas pučia ragą,
Tiktai trimitai skelbia karę...

III.

Jau nuo senai nerymstantis Teutonas
Godžia akia į kraštą mūs šnairavo.
Jo aras skėtė letenas geltonas
Ir nuolatos galando snapą savo.
Kardu, ugnia ir priespauda prarijo
Mūs brolių prūsų nelaimingą šalį;
Ir baisia galybe kalavijo,
Sūnų tėvynės ištrėmė būrelį.
Ir Lietuvon jis veržėsi — ragauti
Gerybės mūs, drauge ir mūsų kraujo.
Norėjo jungą jis ant mūs užkrauti
Ir amžinai laikyti savo saujoj.
Bet gindami tautos savosios spalvą,
Kam Vytautas būt Žalgirį surengęs?
Jeigu ne jis, būt lemta mums pražūti
Ir neb'regėt Lietuviškos padangės.
Žiaurus likime! Kokią dalį skyrei
Mums, nelaimingiems Vytauto sekėjams?
Kur mūs liuosybė? Kame mūs didvyriai?
Kame drąsa, savim pasitikėjims?
Nėra Keistučio! Ir žiaurus Teutonas
Uždėjo leteną ant mūsų sprando.
Atėmęs viską, mums neduoda duonos
Ir pražūties mums kardą išgalando!
Prieš penkis šimtmečius godiems Teutonams
Pagelba plaukė iš visos Europos.
Kad užkirst kelią Lietuviams "pagonams,"
Į karę plaukė talkininkų kuopos.
Dabar Prancūzai ir Anglai ištyrė,
Kad barbarus jie šelpė prieš Lietuvį.
Teutonai juos taip smarkiai jau prispyrė,
Kad patys tur kovot už savo būvį.
Bet gindami tautos saosios spalvą,
Jie už tėvynę noriai guldo galvą.
Nes kas ragavo Vokiškos kultūros,
Kuri visiems gamin' vergijos pančius,
Tam mielas yr' kad ir mirties aukuras
Ir už liuosybę kuobaisiausios kančios.
Ir mūsų broliai nekalčiausiai miršta,
Namai jų dega, griūn' bažnyčių bokštai;
Jie meldžias tylomis ir to tik trokšta,
Kad Diev's parodytų plėšikams pirštą...

IV.

Štai sėdi prie tako baltoji senelė,
Nudriskus basa, alkana;
Ant kelių ji supa mažutį sūnelį,
Kieno — nei nežino ana.
Jos keturis sūnus, kaip aržuolus vyrus,
Išvarė kariauti visus.
Viena tik beliko, — verčiau būtų mirus,
Negu palydėjus vaikus.
Gal nėr nei gyvų, senai stojo į karę,
Ir jau nebegauna žinios...
Ją pačią kazokai iš grinčios išvarė
Ir gaisrą paliko namuos...
Jau mėnuo daugiau, kaip apleido tėvynę,
Per ištisas ėjo dienas,
Retai kur bakužėje gavo nakvynę,
Nes niek's nenorėjo anos.
Ir niek's nenorėjo to mažo vaikelio,
Nes reik jį maityt, prižiūrėt,
Ir paėmė jįjį senukė ant kelių,
Kad draugą kelionėj turėt.
Senuke! Vargiai jau matysi Lietuvą,
Nors dar nenustoji vilties...
Dabok, lai jaunutis našlaitis nežūva, —
Nors jį užlaikyk nuo mirties!
Tau Dievas kankytinės dalį paskyrė
Miškuose šalies svetimos, —
Bet tu čia ant kelių supi gal didvyrį,
Kurs garbę apgins Lietuvos-...

J. K.

Iš "Pažangos" No. 2 (6)

— Tai ką sveteliai, — teiraujasi Kažys, — bučkiai, sakote, labai gerai. Pradėkime.

Prasidėjo bučkių dalinimas. Visiems tų saldumynų net perdaug kliuvo, kaikurie, patėmijai, nelabai buvo bučkiais patenkinti, bet, kad reikia bučiuoti, ne ką padarysi.

Po bučkių sekė kiti žaislai ir nemanykite, kad kokie prasti. Ne. Labai inteligentiški. Jei biskutį buvo perriebūs ar per surūs, — tai kaltinti tegalima "portveiną," bet jokiu būdu ne "inteligentus," juk jie niekuomet nieko blogo nepadaro.

Ar ne tiesa?

Apie visą Kazio varduvių istoriją nemanau rašyti, nes mano šeimyninkės vaikučiai tai pradėjo garsiai duetą traukti, kad viskas galvoje susimaišė. Galiu tik tiek pasakyti, kad, užbaigiant varduvių iškilmę, svečiai grandijaziškai sudainavo:

— Sveteliai, nebūkit, kaip teliai,
Supratot ateiti, supraskit išeiti....

Tarškutis.

"Pažangos" Turinys. No 2 |6|

I. LITERATŪRA:
1. Nelaimės šmėkla. Eilės. **J. K.** 1
2. Prie suskaldytų midaus bonių. **Skruzdė.** 3

II. MOKSLAS IR IŠRADIMAI:
3. Valios auklėjimas. **K. J. D.** 8
4 Friedrich Nietzsche ir dabartinė karė **Dr. kun. V. Bartuška.** 14
5. Senovės Etruskų paslaptis išrišta. 21
6. Įvairūs išradimai. 22

VISUOMENĖS DIRVA:
7. Lietuvių visuomenės gyvenimo apžvalga. 25

IV. POLITIKA. 31

V. LAIKRAŠTIJOS APŽVALGA. 37

VI. BIBLIOGRAFIJA IR KRITIKA. 41

Moksleivių fondas.
Redakcijos atsakymai.
Klaidų atitaisymas No. 1.
Naujos knygos relakcijon atsiųstos.

"Pažanga." — The Progress — Lithuanian Literary and Scientific Magazine. Yearly subscription $3.00; single copy 25c. Subscription should be forwarded and all communications adressed to:

Didžiausia linksmibė Gramofonas

Del savęs arba savo draugo nupirk naujausios mados **Columbia Gramafoną ir Rekordų** su lietuviškoms dainoms, polkoms, valcais ir šeip įvairiom meliodijom.

Reikalauk katalogo prisiųsdamas 4c. krasos ženkleliais.

Kaina Rekordų 10 colių, 2 dainos už 75c.

Kaina Gramafonų nuo $15.00 iki $500.00.

Pirkt galite už pinigus ir ant išmokėjimo.

Duodam 2 savaitėm pamėginimui dykai.

E 2223 **Pamylėjau vakar. Drauge.** Polka-Mazurka.
E 2224 **Mano Laivas Į Sveikatą.** Maršas.
E 2225 **Einu per Dvarelį. Gaila Tėvynės.** Maršas
E 2226 **Per Girią Girelę. Linksminkimės.** Polka.
E 2227 **Per šilą Jojau. Žydas Statinėje.** Polka.
E 2228 **Saulelė Nusileido. Maršas.** Princo Vaiskava
E 23339 **Šėriau Žirgelį. Dedukas.** Polka.
E 2340 **Vilniaus Rūta. "Drinopolis."** Maršas.
E 2341 **Kas Subatos Vakarėlį. Nuostabu.** Maršas.
E 2342 **Siuvėja.** Monologas **Po Dugalviu Ereliu.**
E 2343 **Ant Vienos Galvos** Monologas. **Žuavų Maršas.**
E 2356 **Lietuva Tėvynė Mūsų.** Tykiai Nemunėlis Teka.

E 2357 **Birutė.** M. Petrauskas. **Kur Banguoja Nemunėlis.**
E 2358 **Darbininkų Marselietė. Sukelkime Kovą.**
E 2359 **Nemuno Vilnys. Sudiev.** Mazurka.
E 2360 **Varpelis.** Valcas. Mano Mielas.
E 2392 **Sveiki Broliai Dainininkai Ko Liūdit Sveteliai.**
E 2893 **Saulelė Raudona. Jojau Dieną.**
E 2394 **Už šilingėlį. Šių Nakcialy.**
E 2395 **Bum Čik-čik. Dėdienė.**
E 2396 **Našlys.** Žaislas. **Lapunėle.**
E 2397 **Klumpakojis. Kokietka-Polka.** Kapelia

Chas. Urbon ir Pilvinis.

233 Broadway So. Boston, Mass.

Tel Charter S. B. 905 M.

Jau išėjo pirmas numeris "MUZIKA"

ĮTALPA:
NUO REDAKCIJOS.
ŠIS-TAS APIE DAILĘ.
MŪSŲ CHORAI.
DAINA IR GYVENIMAS.
MUZIKOS TEORIJA.
APIE VEDIMĄ CHORO.
MŪSŲ BAŽNYTINĖ MUZIKA.
MĘS PADAINUOSIM 4 mišr. balsams.

DAINOS:
BEAUŠTANTI AUŠRELĖ 4 mišr. bal.
VAI BROLI, BROLI vyrų chorui.
OI MOČIUT MOTINĖLE duetas.

GIESMĖS:
PULKIM ANT KELIŲ ir
DIEVAS MŪSŲ APGYNĖJAS.
PIRMOJI NELAIMĖ pianui solo.

Atskiras numeris 40c. Metams $3.00; pusei m. $1.50.

Adresuokite:
"MUZIKA,"
P. O. BOX 172, BROOKLYN, N. Y.
"MUZIKOS" Redakcijos adresas:
3214 CEDAR STR., PHILADELPHIA, PA.

Didesnė! Didesnė!

"Tikyba ir Dora"

Nuo Naujų Metų eina padidinta. Įvairaus skaitymo tikėjimiško ir dvasiško turinio yra dvigubai tiek, kiek pirma buvo. (Kiekvienas tą laikraštį skaitydamas atras nemaža savo dvasiai paguodos; atras taip-pat išaiškinimą visokių abejojimų ir užmėtinėjimų tikėjimo dalykuose.).

Laikraštis eina du kartu į mėnesį. Kaina liko ta pati: 75c. metams. Kas atsiųs už 1c. krasos ženklelį (stampą), gaus vieną numerį pasižiūrėti.

Prenumeratą galima siųsti ir krasos ženkleliais.

Adresas:
"TIKYBA IR DORA,"
1631 W. NORTH AVE., CHICAGO, ILL.

"DARBININKE" GAUNAMOS T. FONDO BLANKOS

KURIAS NURODĖ TAUTOS FONDO VALDYBA.

Pagal Sumanymo tos blankos reikės mainyti kas mėnuo. Todel atspauzdinome įvairių varsų ir pardavinėjame tuzinais.

Tuzinas 5 centai.

Imant nemažiaus, kaip 100 tuzinų, atiduodame po **4 centus.**

Kiekvienas skyrius lai parsitraukia iš "Darbininko" Spaustuvės tiek tuzinų, kiek šeimynų jų kolonijoj intraukta į aukų rinkimą Lietuvos reikalams.

Su naujais 1916 metais pradėjo eiti toliau reguleriai kas mėnuo iliustruotas literatūros, mokslo, visuomenės ir politikos mėnesinis laikraštis —

"Pažanga"

"PAŽANGA" yra mėnraštis ir skiriama prasilavinusiems lietuviams ir apsiskaičiusiems darbininkams.

"PAŽANGA" sutraukė prie savęs gabiausius Amerikos ir Europos lietuvių rašytojus ir pripildoma, todel, originaliais raštais.

"PAŽANGOJ" gvildenama aktualiai lietuvių tautos klausimai.

"PAŽANGOJ" rasi dailiosios literatūros, nes jai bendradarbiauja talentingi Amerikos ir Europos literatai.

"PAŽANGA" pažymi įvairius pažangos apsireiškimus.

"PAŽANGA" nušviečia ir gvildena gyvenimo klausimus tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

"PAŽANGOJ" per tai plati dirva jauniems literatams ir mokslo vyrams parodyti savo gabumus ir juos lavinti.

Metinė prenumerata $3.00, pusmetinė $1.50, atskiras numeris 25c. Agentams duodamas didelis nuošimtis.

Visuose Redakcijos ir Administracijos reikaluose kreipkitės šiuo adresu:

"PAŽANGA"
P. O BOX 204, GIRARDVILLE, PA.

Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje.

—YRA—

Gyvam džiaugsmas- Sergančiam Viltis! Mirštančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių-Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal da pats gerbiamas nepamąstei, kas ji yra ir delko pats neprisirašai.

Štai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda: —

1) Apsaugoja narių gyvastis ir moka pomirtinės $150.00, $250.00, $500.00, $750.00, $1000.00.

2) Moka pašelpą nariams-ligoniams kas savaitė po $3.50, $7.00, $10.50,, ir $14.00.

3) Šelpia neįgalinčius narius ir našlaičius.

4) Skleidžia apšvietą, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams dovanai.

5) Platina dorybę, suteikia patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose.

6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigiškai ir morališkai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt.

Instojimas į Susivienijimą pigus, mėnesinė mokestis lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas kreipkitės į vietines kuopas, kurių randasi kone visur po visą Ameriką, kur tik lietuviai apsigyvenę, arba stačiai pas Centro Raštininką, šiuo adresu: —

J. S. VASILIAUSKAS,
112 N. GREENE ST., :: :: :: BALTIMORE, MD.

VARDUVĖS.

Skiriasi dangus nuo žemės baltukas nuo juoduko, puodas nuo kopūsto, "draugučio" kaklaryšys nuo kurkės skiauterės — skyriasi ir inteligento varduvės nuo praščiokėlio "imeninų."

Jei koks Jurgutis kelia "imeninas," tai atrita stubon dvi bačkuti, parneša "džigą" baltosios, nuperka pusantro šolderio ir sukvietęs visus "prentus," susodina juos visus aplink stalą ir prasideda čarkutės ir stiklo per šerengą varinėjimas.

— Sveikas, Džio! Ant sveikatos, Maik! Gerk, nežiopsok! Ačiū, pyliu, — linksmai skamba balsai praščiokėlio stuboje.

Ir besisveikindami, besilinksmydami taip įsismagina, kad net šolderis po torielką trepsi kazokėlį, o stiklai suktinio taktu aplink stalą joja, mūsų-gi svetelių gerklės vis labiau žiojasi ir ant galo it perkūnu trenkia:

— Aš užgimiau Lietuvoi
Ir užaugau toj pačioj,
Tik nežinau kur pačiuotis:
Ar Rygoje ar Maskvoj?...

Moterėlių altai chebedami, siūbuodami išklegusios bričkos tarškėjimu atsiliepia:

— Nemylėk bernelio,
Jis meilės nevertas,
Neduok nei žodelio,
Užtrenk jam ir vartus....

Paskiaus visi užtraukia sutartinę:

— Dar bačkutė alaus pilna,
Oi, oi, oi!-!
Ir džiagelis aplink eina,
Oi, oi, oi, oi, oi, oi!!!

Ir iki pat rytmetėlio praščiokėlis su savo svečiais linksmai betraukdami alutį ir baltakę siuačia prirūkusioje nuo dūmų stuboje. Nevisi iki galui ištveria. Vienas, kitas pastalėn nurėplioja, kai-kas galvelę parėmęs ant kieto stalo lentos mikia, apie minkštą pagalvę dumoja, kiti vėl ožį apkabinę nebe Rygon važiuoja, bet tiesiog savo kaimyno sterblėn...

Bet kam čia rašyti apie praščiokus, jų visur pilna, visi juos pažįsta; gerai žino, kad praščiokėlio linksmumėlis be pradžios, be galo.

* * *

Geriaus šiandieną eikime, žinoma, kas nori ant inteligentų varduvių.

* * *

Mano geras draugas Kazys Didžiagalvis laimingai sulaukęs šv. Kazimiero dienos, užprašė visus savo gerus prietelius ir prietelkas ant arbatos. O Kad jis visiems buvo geru draugu svečių prisirinko apie pusantros kirbinės,— visa mūsų miestelio "inteligentija." Neatėjo tik aptiekorius Pavyduolis ir kunigas klebonas Gerulis. Pirmasis ant Kazio piko už Marytę Prašvaistę, kuri užmiršus aptiekoriaus ilgą nosį, inkibo į Didžiagalvio plačiąsias ausis, gi klebonas Kazio nemėgo už laisvamanybes.

Suėję svečiai pas Kazį, pirmiausia jam palinkėjo ilgiausių metų gražios pačios ir pinigų stambų krepšį. Paskiaus kuopelėms išsiskirstę vieni svečių kambaryj susėdo, kiti valgamajame — prie stalo prisirėmę smalsiai pradėjo dairytis į storus, plonus, ilgus ir trumpus buteliukus, kuriais gausiai buvo stalas papuoštas.

Čia tai ne "imeninos" kokio praščiokėlio, kur bačkutėmis laimę saikoja, bet tikros inteligentiškos varduvės su "portveinu," šampanu ir skanumynais. Mandagiai inteligentai" kalba, mandagiai jie geria ir dar mandagiau pasigėrę vėpso.

Neilgai laukus Kazelis ir ant arbatos visus pakvietė. Tuoj linksmiaus pasidarė. Tiesa, arbatos taip ir neteko pamatyti, bet apie ją niekas ir nesirūpino, užteko svečiams "budvaizerio" ir "idelvaizerio."

Liuosiau pasiliejo kalba, pikomtiškais žodeliais pamarginta, garsiau pradėjo juoktis poniutės, o panelės malonia šypsa žėrėte žerėjo.

Po "arbatos," gerokai inkaitę sveteliai, prašneko apie pasilinksminimą. Vienas patarė, kad reikia bučkių žaislą parengti.

— Po šimts pypkių! — suriko ponas Meilavičius, — tai puikus sumanymas, net smagu apie tai pamąstyti.

— Mat, parūpo katei lašiniai — juokiasi p-ni Flirtinskienė.

— O, o... ko išsinorėjo, — lupas patempus nusišypsojo plė Sarmantinskaitė, — ar tik nebus perdaug?

NAUJAS "DARBININKO" LEIDINIS NO. 3.

"Darbininkas" jau išleido trečią savo leidinį, knygelę vardu "Iš Po Darbininko Plunksnos."

Tai gražių-gražiausių vaizdelių rinkinis. Visi, nuo pirmo iki paskutinio, yra iš darbininkų gyvenimo. Tuose vaizdinguose, dailiuose, jausminguose vaizdeliuose atsispindi darbininkų gyvenimas.

Kiekvienas su pasigėrėjimu juos skaitys po kelis kartus.

Autorius tų vaizdelių yra "Darbininko" skaitytojams gerai pažįstamas **F. V.**

Vaizdeliai perspauzdinti iš "Darbininko."

Kaina 5c. Pusl. 32.

REIKALINGA TUOJAUS

Katerių ant blokų ir merginų del sortavimo.

Atsišaukite

J. E. NEWCOMB & CO.

15 Bradford Place,

Brockton, Mass.

arba pas

PETER DANILO,

187 Ames St., Brockton, Mass.

(24-25)

VALDYBA ŠV. JUOZAPO DR-JOS, SHEBOYGAN, WIS., KURI PAĖMĖ "DARBININKĄ" ORGANU.

Prez. Antanas Skieris,
909 Indiana Ave.
Vice-prez. Juozas Bubnis,
733 Indiana Ave.
Fin. rašt. Juozas Rutkauskas,
1013 Clera Ave.
Prot. rašt. Antanas Brusokas,
1019 Delingham Ave.
Maršalka Juozas Buivyda,
1436 So. 9-th Str.
Kasierius Tamošius Grigaliunas,
1437 So. 11-th Str.
Kasos globėjai:
Petras Gelbūda,
Mateušas Kučauskas,
1133 Michigan Ave.
Organo sekretorius, Jonas Stauskas,

ŠV. ELZBIETOS DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI HARTFORD, CONN.

Pirm. — Teklė Blužienė,
1214 Broad St.
Vice-pirm.— Paulina Gelažiutė,
41 Capitol Ave.
Prot. Rašt. — Ona Manikaitė,
234 Park St.
Fin. rašt.—Veronika Smitkiutė,
4½ Hungerford St.
Iždo. — Felicija Plikunienė,
103 Bond St.
Iždo glob. — M. Karaliutė,
24 Woodbridge St.
Maršalka — Elena Valavičiutė,
23 West St.

ŠV. MIKOLO ARKANIOLO DRAUGIJOS VALDYBA. COLLINSVILLE, ILL.

Pirmininkas
F. Stankaitis
Protokolų raštininkas
K. Kavaliunas
Kasierius
M. Sudeliauskas
Ligonių kom.
V. Kimutis ir
J. Frišmantas
Maršalka
A. Smuikis

ADRESAI VALDYBOS ŠV. JONO DRAUGIJOS Cambridge, Mass.

Pirmininkas — A. Vaisiauskas, 14 Moore St.

Pirm. pagelbininkas — C. Kavolius, 62 Portland St.

Protokolų raštininkas — K. Galinauskas, 719 Main St.

Finansų raštininkas — J. Smulgis, 545 Main St.

Kasierius — J. Jasinskas 218 Washington St.

Maršalka — J. Lukšis, 220 Washington St.

Kasos globėjai — K. Voveris, A. Sundukas, J. Zilis.

Farma? — Pardavimui — Farma?

Parsiduoda 80 akerių farma, 40 akerių geros dirbamos žemės.

Viena angliška mylia nuo miesto, 20 mylių nuo Bostono.

Parsiduoda už $4.000, inešti reikia tiktai $1.000.

Norėdami susižinoti plačiau apie tą farmą rašykite angliškai po šiuo adresu:

Mrs Cers Box 49
Franklin, Mass.

DIDŽIAUSIAS NUPIGINIMAS KOKŲ KADA KAS YRA GIRDĖJĘS.

Ant Deimantų, Laikrodžių, Lenciugų ir kitokių auksinių ir auksuotų daiktų.

Taip-gi parduodu grafofonus su lietuviškais rekordais, siuvamas mašinas ir rainkotus ant lengvų išmokėjimų. Tai yra viena iš geriausių vietų, kur jūs galit nusipirkt sau reikalingą daiktą pigiai ir gerą. Eidamas pro šalį užeik persitikrinti. Toliaus nuo Bostono, prisiunčiam per pačtą. Užsakymus pristatom į namus; aš, ar mano agentai. Gvarantuotus ant 20 metų atmainom, jeigu nubluks anksčiau. Visi mane žino ir kas sykį pirko, tas nesigaili. Siųsk laišką, o mes tuoj pribūsim į jūsų namus.

Taisom laikrodžius, žiedus ir kitokius daiktus.

Darbas gvarantuotas.

P. KETVIRTIS JEWLERY CO.
324 E Street, So. Boston, Mass.
(Kampas Broadway)

REIKALINGA kasdiena 25 merginos valgyklose, hoteliuose, dirbtuvėse ir prie namų darbo. Visokių darbų vyrams.

S. GORALSKY
DARBO PAIEŠKOJIMO OFISAS
153 COURT ST. BOSTON, MASS.

LIETUVIAI PAVESKITE DARBUS SAVIEMS.

Geriausias Lietuvis siuvėjas.

Siuvu vyriškus ir moteriškus drabužius, sulig naujausios mados.

Taisau, prosinu, valau ir dažau senus. Taip-gi kunigams siuvu SIUTONUS ir esu gerai įsipraktikavęs tame darbe, kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje.

Darbą atlieku greitai ir pigiai.

Jeigu kas reikalauja, darbą pasiimu ir pristatau tiesiog į namus.

Tel. Charter 2354-4

A. K. MAZALAS
94 JEFFERSON STR.,
HARTFORD, CONN.

PIRKITE
SKAITYKITE
PLATYKITE
"DARBININKO" LEIDINIUS.

Pigumu, dailumu, gerumu savo leidinių "Darbininkas" viršija visas kitas išleistuves.

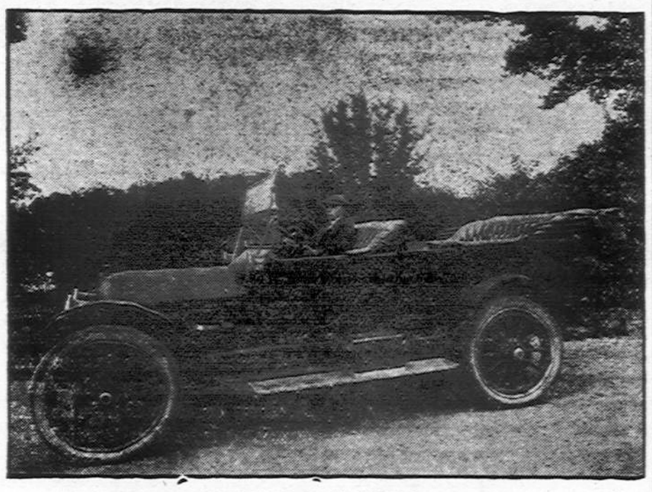

ATEIK PAS MANE

kada reikės samdyti automobilių ar karietas del pasivažinėjimų, veselijų, krikštynų ir tt. **KAM EITI KITUR, KAD GALI GAUTI PAS LIETUVĮ?** Patarnauju visuose reikaluose, **DIENĄ** ar **NAKTĮ.**

K. ŠVAGŽDYS,
242½ W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
(Virš "Darbininko" spaustuvės)
Telephone So. Boston 620.

Tik ką išėjo iš spaudos

Gyvojo Ražančiaus : Lapeliai :

Kaina 15c. už 15 lapelių

Imant nemažiau 1500 lapelių nuleidžiame 5-tą nuošimtį.

Norintieji pirkti rašykite:

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIAI! pasiskubinkite užsisakyti "Žvirblį" — juokų ir satyros mėnesinį laikraštį, kurs yra jau žymiai padidintas ir metams prėkiuoja tik 1 doleris.

"Žvirblio" redakcijoj galima užsisakyti ir garsų Anglijos "Ežį," kurs metams prekiuoja 75c. Kas "Žvirbliui" prisiųs 1 dol. ir 50 c., tas per ištisus metus gaus "Žvirblį" ir "Ežį."

Antrašas:

"ŽVIRBLIS,"

BOX 576, :: :: :: :: :: FOREST CITY, PA.

MUZIKOS IR DAINOS MYLĖTOJAMS MĖNESINIS LAIKRAŠTIS

"MUZIKA"

Eina kas mėnuo 16 puslapių teksto ir 8 puslapiai giesmių, dainų ir piannі gaidų.

"MUZIKOJE" telpa pamokinimai kaip chorą vesti, muzikos istorija ir teorija su pavyzdžiais.

"MUZIKOS" kaina metams $3.00 pusei metų $1.50. Atskiras numeris 40c.

"Muzikos" adresas:

REDAKCIJA
3214 CEDAR STR., PHILADELPHIA, PA.
ADMINISTRACIJA
P. O. BOX 172 BROOKLYN, N. Y.

Nebuk be gero Katalikiško laikraščio.

Užsirašik sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

"Išeivių Draugą"

KURS 1915 METAIS EIS KAS SAVAITE PADIDINTAS IR PADAILINTAS, TALPINS:

1. **Vėliausias žinias iš karės.**
2. **"Seno darbininko atminimas"** užvadintas **"Svieto perėjūnas"** (trankimasis po Vokietiją, Luxemburgą ir Daniją).
3. Kun. Norbuto kelionę į Lietuvą, užvardintą **"Iš Škotijos į Lietuvą ant motocikletkos."**
   "Škotijos Lietuviai" II Lanarkshire, III Linlithgowshire, V Midlothian, V Dundee ir tt.
   "Lietuviai Anglijoj."
   Korespondencijas.
4. **Peržvalgos ir margumynai** ras sau vietą.
8. Dainas, paveikslėlius, **straipsnius.**

Tariant trumpiaus, pasistengs tapti vienu iš **įvairiausių** ir skaitymui **verčiausių laikraščių.**

Kaina laikraščio Britanijoj, Lietuvoj, Amerikoj; metams 8 šilingai (2 dol.), pusmečiui 4 šilingai (1 dol.), Adresas:

Rev. Jos. Norbut,
MOSSEND, LANARKSHIRE, SCOTLAND.

Skaityk "šviesą"

DU-KART MĖNESINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS.

JEI RŪPI BLAIVYBĖ,
JEI NORI PAGERINT SAVO BŪVĮ,
JEI TROKŠTI TAMSUMOJE ŠVIESOS,
SKAITYK "ŠVIESĄ.
KAINA, METAMS 50c.; UŽ RUBEŽIO 75c.
PAVIENIS NUMERIS 5c.

Adresas: "šviesą"
46 CONGRESS AVE., WATERBURY, CONN.

KĄ TIK IŠĖJO IŠ SPAUDOS NAUJOS KNYGELĖS.

1) **"ABĖCĖLĖ"** Arba, Tau mielasis vaikeli pirmutiniai Skaitymėliai. Ši knygutė labai pritaikyta pradinių mokyklų vaikučiams, tai trumpi, lengvi žodžiai ir sakiniai, ir kitoki skaitymėliai, taikintas pradžiamoksliams. Kaina 5c., imant (100) vieną šimtą, tik $2.50 už šimtą, 24 puslapių ir su viršeliu.

2) **"VAKARO VALANDĖLĖS"** Jaunimui ir suaugusiems pasilinksminimui, ir vakarų puošimui rinkinėlis.

Surinkta: Deklemacijos, Eilės, Dainelės, Monologai, Dialogai, Komedijos, Teatrėliai, Farsos, Juokeliai, Mįslis, Patarlės, Žaislės ir tt. Ypač tinkanti, mūsų jauniems scenos, ir juokų mylėtojams. Medegos užtektinai ilgo viešo vakaro papuošimui.

Knygelė turi 50 puslapių vidutinio didumo.

ŠI KNYGUTĖ KAINUOJA TIK 20c.

Bet, imant nemažiau kaip už $2.00 nuleidžiame per pusę, ir krasos siuntimą apmokame. Taip-pat pridedam vieną egzempliorių gaidų, su meliodijomis tų dainelių.

Kiekvienas šią knygutę nusipirkęs, pripažįs kad ji tų pinigų yra verta, ir skaitydamas ras daug suraminančių nekaltų juokų.

Knygutė pritaikinta nekaltam doram mūsų jaunimui pažaisti.

3) Dvi komediji. Vienoje knygutėje. 1) **"NEUŽMOKĖJĘS PABĖGO"** ir **"MAT KO REIKS"** kaina 8c.

Šie visi veikalėliai, netik ką tinka lošti suaugusiems, bet labai atsakanti mokyklų vaikučiams.

Tos visos knygutės galima gauti pas:

J. V. KOVAS,
21 CONGRESS AVE., :: :: :: :: :: WATERBURY, CONN.
(Taip-pat ir kituose knygynuose.)

Jei esį nuliudęs, - "Ežį" - Skaityk.

JEI PATS SUGEBI, Į — "EŽĮ" — RAŠYK.
NORI SVEIKO JUOKO? — PRIĖ — "EŽIO" EIK.
PAŽINK PIRMA — "EŽĮ" — IR TUOKART PEIK.

"EŽYS" mėnesinis juokų laikraštis, bado lygiai amerikiečius, lygiai Britanijos lietuvius. Atsiųsk adresą ir gausi pasižiūrėjimui numerį dykai, o kai pamatysi — tai visad "Ežį" skaitysi. Kaina metams 75 centai, pusmečiui 40 centų. Pinigai siunčiami money orderiais.

"EŽIO" redakcijoj galima užsisakyti "ŽVIRBLĮ".

Adresas: "Ežys"
213 STATION ROAD, DYKEHEAD, SHOTTS, SCOTLAND.

LIETUVIŠKA

Kriaučka

Padarom moteriškus drabužius, vasarinius ir žieminius po naujausiai madai.

A. ČEPULIONIS,
242½ W. Broadway,
(Virš "Darbininko" spaustuvės.)
So. Boston, Mass.

UŽSIRAŠYK GERĄ IR PIGŲ LAIKRAŠTĮ

"Santaika"

"SANTAIKA" išeina kiekvieną pėtnyčią 4-rių pusl., didelio formato ir kainuoja metams tik $1.00, pusei metų 65c.

"SANTAIKA" paduoda naujausias žinias, netik iš

"SANTAIKA" paduoda naujausias žinias netik iš karės lauko, bet ir iš viso pasaulio.

"SANTAIKOJE" telpa rimti straipsniai, poezija, vaizdeliai ir satyra.

"SANTAIKA" eina katalikiškoje-tautiškoje dvasioje. Pasižiūrėjimui vieną numerį siunčiame dykai.

"SANTAIKA"
2120 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

Vienintėlis Bepartyviškas Laikraštis

AMERIKOS LIETUVIS

Vienintėlis lietuviškas bepartiviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamylėsi.

Kaina metams $1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežiaus, $2.00

Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del pažiurėjimo.

Rašyk Adresą tokį

"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Jei trokšti apšvietos

ir sveiko maisto savo protui, tai skaityk dvisąvaitinį iliustruota jaunimo laikraštį

"Vytį."

"VYTIS" yra vienatinis ir pirmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.

"VYTYJE." telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

"VYTYJE" rasi žinučių iš Amerikos bei Lietuvos jaunuomenės gyvenimo.

"VYTIS" leidžiamas tautiškai-katalikiškoje dvasioje.

"VYTĮ" leidžia Lietuvos "Vyčių" jaunimo organizacija. Metams "Vytis" kainuoja $1.50, pusmečiui 75c. L. Vyčių organizacijos nariams "Vytis" siunčiamas už mėnesines mokestis.

Prisiųsk savo antrašą ir už 2c. krasos ženklelį, o vieną numerį pažiurėjimui prisiųsime veltui.

Visais reikalais kreipkities šiuo antrašu:

"Vytis,"
731 West 18-th str., Chicago, Ill.

Broliai darbininkai!

Skaitykite ir platinkite katalikišką savaitraštį

"Žvaigždę"

"ŽVAIGŽDĖ" yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis, 16 pusl. didumo suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIEINA TIK $2.00.

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ŽVAIGŽDĖ"
3654 RICHMOND ST., :: :: PHILADELPHIA, PA.

Į DARBĄ.

Skaitykite "Draugą."

Platykite "Darbininką."

Dainuokite ir gieduokite iš "Muzikos."

Švieskitės per "Pažangą."

Blaivinkitės per "Tautos Rytą."

Pažinkite svaigalų blėdį per "Šviesą."

Atsijaunykite per "Vytį."

Žiūrėkite, kaip smailiai duria "Ežys."

Tobulinkite širdį per "Tikybą ir Dorą."

Nepamirškite "Žvaigždės."

Žiūrėkite, ką daro kanapyne "Žvirblis."

Būkite santaikoj su "Santaika."

MONTELLO, MASS.

Delko bijote teisybės?

Vasario 13 d. šv. Roko bažnytinis choras po vadovyste V. Juškos buvo užkviestas ant "Cosmopolitan Night" kada visos tautos programo perstatyme dalyvavo paminėjimui 50 metų Brocktono miesto sukaktuvių. Taip-pat tą vakarą dalyvavo ir Mokslo Draugijos choras vadovyste M. Petrausko.

Minėtą vakarą nariai vieno choro susėdo vienoj pusėj estrados kito choro kitoje. Pirm pradėjimo programo p. Juška mandagumo delei priėjo ir pasveikino M. Petrauską.

Dabar žiuriu "Ateityje" rašoma, kad p. Juška prašęs M. Petrausko, kad jis priimtų bažnytinį chorą prie Mokslo Draugijos choro. Juk net pats korespondentas turi pripažinti, kad bažnytinis choras susidedantis iš apie 40 giesmininkų daug geriau sudainavo negu Mokslo draugijos choras, susidedantis iš 200 narių. Tai kodel p. Juška norėtų savo chorą pridėti prie Mokslo drjos choro? Tad jis iš mielaširdystės norėjo prisidėti, kad juos pamokinus kaip dainuoti?

Ergates.

Pajieškau savo draugės Zuzanos Pocevičiutės Kauno gub., Raseinų pav., Jurbarko par., girdėjau, kad gyvena šioje šalyje. Ji pati ar kas kitas malonėkite pranešti šiuo adresu:

Ona Paulaučiukė,
13 Jefferson Street,
(d) Cambridge, Mass.

Pajieškau savo brolio Juozapo Stradamskio paeina iš Kauno gubernijos, Šiaulių pav., Kražių parapijos, Kapelių kaimo, 2 metai atgal gyveno Pittsburgh, Pa., dabar nežinau kur, jis pats ar kas kitas praneškite šiuo adresu:

Feliksas Staradamskis,
433 N. 9-th St., Philadelphia, Pa.
(d)

NEKALTO PRASIDĖJIMO P. MARIJOS DRAUGIJOS NARĖMS ŽINOTINA.

Šiomis dienomis yra padarytos kortelės delei patogumo raštininkei, kad sužinojus, kurios atliko velykinę išpažintį ir kurios ne. Todel gerb. narės malonėkite ateiti ir pasiimti pas raštininkę

P-lę Oną Paulaučiukę,
8 Jefferson St.,
Cambridge, Mass.

KAM DIRBTI PAS KITUS?

Geriausia pasipirkti savo biznį, kurioje galėsi lengviaus gyventi ir daugiaus pinigų uždirbti.

Dabar gerą progą pasipirkti restoraciją su gerais įtaisymais. Biznis gerai išdirbtas, geroje vietoje ant didžiausios gatvės.

Prie restoracijos 3 kambariai sykių, rendos tik $25.00 ant mėnesio.

Forničiai del vieno kambario sykių parsiduoda.

Visai pigiai parsiduoda, ateikite ir parsitikrinkite po adresu:
204 Broadway, So. Boston, Mass
(28-29-30)

Ant pardavimo forničia: (rakandai). Priežastis pardavimo savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Parsiduoda pigiai.

J. Bartosevičia
274 C Str., So. Boston, Mass.
(28-29-30)

FĖRAI — FĖRAI!

Kuriuos rengia So. Bostono lietuvių Labdarystės draugija.

Prasidės Kovo (March) 20 d., 1916 m. panedėlyje 7 val. vakare ir bus per visą savaitę, net iki kovo 26 d.

Tos pačios Labdarystės draugijos name kampas E ir Silver St., So. Boston, Mass.

Todel visus širdingai kviečiame, kaip vietinius, tai ir iš apielinkių ateiti, į rengiamus fėrus ir paremti virš minėtą draugiją.

Komitetas.

Ko no valia, to ir galia.

* * *

Valdykime pirma tavo, o paskui kožnas savo.

* * *

Nelaikas šunis ląkyt, kad reikia medžioti.

Tinkamiausis lietuviams laikraštis yra

"DARBININKAS"

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.

"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.

"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausius atsitikimus.

"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakaičių.

"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygelių, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite **"Darbininką"** ir jo leidinius.

Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams $3.00; pusmečiui $1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams $1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:

"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidėjų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsisakys per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laikraštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsisakys laikraščių, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

1) **"Draugas"** — $2.00, **"Žvaigždė"** — $2.00.
Užsakant abudu $3.25
2) **"Draugas"**— $2.00, **"Darbininkas"** — $3.00. Abudu $4.00
3) **"Žvaigždė"** — $2.00, **"Darbininkas"** — $3.00. Abudu $4.00
4) **"Draugas,"** — **"Žvaigždė"** ir **"Darbininkas"** —
Visi kartu $5.25
5) **"Žvaigždė"**— $2.00 ir **"Tikyba ir Dora"**— 75c. Abudu $2.25
6) **"Draugas"**— $2.00 ir **"Tikyba ir Dora"**— 75c. Abudu $2.25
7) **"Tikyba ir Dora"**—75c. ir **"Darbininkas"**—$3.00. Abu $3.00
8) **"Draugas," "Žvaigždė," "Darbininkas," "Tikyba ir Dora."** — Visi $5.75
9) **"Draugas"** — $2.00, **"Vytis"** $1.50. Abudu $2.75
10) **"Draugas"** — $2.00, **"Žvaigždė"** — $2.00, **"Vytis"** — $1.50. Visi $4.00
11) **"Draugas," "Žvaigždė," "Vytis," "Tikyba ir Dora."**
Visi $4.50
12) **"Darbininkas"** ir **"Vytis."** Abudu $3.75
13) **"Tikyba ir Dora"** ir **"Vytis."** Abudu $1.75
14) **"Draugas." "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora," "Vytis"** ir **"Darbininkas"** $6.50
15) **"Draugas"** $2.00, (arba "Žvaigždė") ir **"Žvirblis"** — $1.00. Abudu $2.50
16) **"Tikyba ir Dora"** ir **"Žvirblis."** Abudu $1.50
17) **"Vytis"** ir **"Žvirblis."** Abudu $2.00
18) **"Darbininkas"** ir **"Žvirblis."** Abudu $3.25
19) **"Draugas," "Vytis," "Žvirblis."** Visi $3.50
20) **"Draugas," "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora"** ir **"Žvirblis."** Visi $4.25
21) **"Draugas," "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora," "Darbininkas,"** ir **"Žvirblis."** Visi $6.25
22) **"Draugas," "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora," "Darbininkas," "Vytis"** ir **"Žvirblis."** Visi $7.25

Pasarga: Čia dar nepaminėti: "Moksleivis" — $1.00, kuris negali duoti nuolaidos, nes ne biznio pamatais eina; "Tautos Rytas" — 50c., kurs ir taip baisiai pigus, ir "Pažanga," — $3.00, kurios leidimas dar nėra pilnai paaiškėjęs.

UŽ DYKĄ!

Jūs imate savaitinį laikraštį ir mokate už jį $2.00 į metus. Tai brangu. Aš patariu imti laikraštį **"Darbininką,"** kuris eina tris sykius į savaitę ir kainuoja tik $3.00 į metus.

"Darbininkas" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis. **"Darbininkas"** paduoda daug žinių iš darbo lauko ir apie unijas. Talpina daug straipsnių pačių darbininkų rašytų. Visuomet turi smagių eilių ir gražių pasiskaitymų **"Darbininkas"** visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

Prenumeratos kaina tris kartus vavaitėje metams $3.00. Pusmečiui $1.50 vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinus 8 puslapių numerius, metams $1.50, pusmečiui 75c.

Kas užsirašis **"Darbininką"** per kovo mėnesį mano knygyne, tas gaus didelę 500 puslapių su daugiaus kaip 100 paveikslų knygą — **Metraštį** veltui.

Metraštyje rasi kokio didumo yra lietuvių gubernijos, kiek kurioj yra bajorų, sodiečių, žydų, lietuvių katalikų, stačiatikių, kiek Amerikoje nigerių. Idomu žinoti apie 7 brolius miegančius, , kaip atsirado kortos, visų žemės valstybių, didžiųjų miestų. Bet visako nesurašyti, kas yra neišpasakytame **Metraštyj.**

Apie ką tik idomauji, apie tą rasi **Metraštyje.** Kaina tos milžiniškos knygos tiktai 75c. O kas užsirašis **"Darbininką"** sau, arba kitam vienas ar susidėję — gaus veltui!

Neatidėliodamas ateik ir neškis, nes gailėsis netekęs. Dar galima gauti Suvalkijos **Žemlapį.** Kaina $1.00. Kas pirks šią savaitę žemlapį — gaus pigiau.

Pasižiūrėjimui pora numerių **"Darbininko"** veltui gaunama knygyne.

A. Ramoškos Knygynas 514 W. Saratoga st.
Baltimore, Md.

Ant pardavimo forničiai (rakandai) del keturiu kambarių. Visi rakandai mažai vartoti. Priežastis pardavimo išvažiuojame į kitą miestą. Parsiduos pigiai, nes norime greitu laiku parduoti.

J. Klinza,
14 City Point Sq. So. Boston, Mass
(29-30)

Nespiauk į vandenį, reiks išgerti.

* * *

DIDŽIAUSIA
KRAUTUVĖ.

Knygų ir visokių religiškų daiktų.

Kas prisiųs 10c. krasos ženkleliais, gaus kataliogą.

Turiu daugybę visokių maldaknygių lietuviškų ir lenkiškų.

P. MIKALAUSKAS,
248 W. Fourth Street,
South Boston, Mass.

REIKALAUJAME
AGENTŲ!

Po visus miestus ir apielinkes lietuvių apgyventas

Po visus miestus ir apielinkes lietuvių apgyventas.

Turėdami liuosą laiką, galite del mūsų agentauti suradimui farmų, pirkėjų ir užsidirbsite nemažai pinigų, taip-gi patarnausite savo broliams, prirodydami jiems gerų farmų apsigyventi aplinkui miestą **SCOTTVILLE, MICH., didžiausioje lietuvių farmerių kolonijoje,** kur randasi 360 lietuvių farmerių, turi savo draugijas ir rengiasi išleisti **Ukininkams laikraštį.**

Turi išsistorojė **expertą ūkininkystės,** kuris dykai duoda pamokinimus delei geresnio ūkininkavimo. Kurie norite pasidarbuoti del lietuvių gerovės ir del savo pelno, kreipkitės į mūsų kolonizatorius lietuvius ant gerų ūkių. Adresuokite:

A. Kiedis & Co.
Peoples State Bank Building
SCOTTVILLE, MICH.
(37)

Vienatinė Lietuviška
Krautuvė

Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainenieriams.

V. LUKOSEVICIA,
Minersville. - - Pa.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00

Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c

Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo.....10c

Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) ..... 35c.

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. MIKOLAINIS,
R. F. D. — Route 2.
Hudson, N. Y.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON.
Tel 502 S. B.

LIETUVIAI REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "DARBININKE."

LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasinvam drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų noro.
JONAS BERZELONIS & CO.
28 Chandler Str., Boston, Mass.
(Castle Square's Block'e.)

Pajieškau Antano Vaičaičio ir Jeronimo Mikutaičio; Skirsnemunės par. Rasienių pav. Kauno gub.

Taipgi Marijonos ir Juzės Tautkitės: Seredžių parapijos, Kauno gub. Girdėjau, kad gyvena šioje šalyje. Jie patis ar kas kitas praneškite šiuo adresu:

Jonas Vaičaitis,
494 Sixth St., Donora, Pa.
(28-29-30)

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofiso adynos 1-3 P. M. 7-9 P.M.
Gydo visokias ligas Priskiria Akinius.

419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMOS KLESOS
DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išra imų.
Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY
469 Broadway, So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.

Valandos nuo 9 val. ryta iki 8. val. vakare.
Nedėliomis nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare.

Telephone So. Boston 605.
ANTANAS ŠAPALIS
meistras
indeda telephonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai.
KAINOS NEBRANGIOS.
Ofisas Gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St
SO. BOSTON, MASS.

Skaitykite ir platinkite "Darbininką." Tegul jis randasi kiekvienoje grinčioje.

Jei prenumerata baigiasi, tai negaišuodamas atnaujyk.

Tel. Oxford 4900.
J. P. TUINYLA,

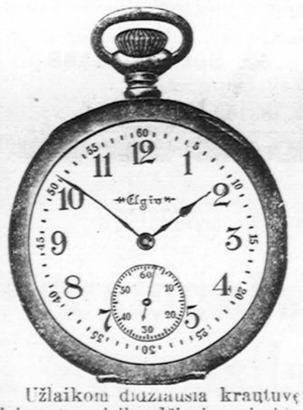

Užlaikom didžiausia krautuvę deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotus, duodam ant bargo ir ant išmokesčių ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste Suvienytų Valstijų ir Kanadoj, didelį nuošimtį duodam perkupčiams, didelį, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampų.

J. P. TUINILA.
322 Washington St., Boston. Mass

Lietuvis Daktaras
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St.,
Philadelphia Pa
Valandos | Nuo 9 iki 11 rito.
" 2 " 4 po piet.
" 7 " 8 Vakare.

SOKIŲ MOKYKLA.

Visokius užrubežinius ir amerikoniškus šokius mokina po No. 1140 Columbus Ave., Room 44 Roxbury Crossing.

Pamokos atsibūna utarninko ir ketvergo vakarais **Conon Hall 20 Conont str.**
Mokytojas E BROWNING
(Iš Rusijos)

LIETUVIS KRIAUČIUS.

Pasiuvu visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taipgi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju.

PETRAS MAKAREVIČIUS,
(Arti lietuvių bažnyčios)
105 So. Meade Str.,
Wilkes-Barre, Pa.

L.D.S. CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

Dvasiškas Direktorius.
Kunigas F. Kemėšis,
50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

Pirmininkas.
Motiejus Žioba,
438 W. Fourth St.,
So. Boston, Mass.

Pagelbininkė.
Marijona Juškienė,
129 Melrose St.,
Montello, Mass.

Sekretorius.
Jonas J. Ramanauskas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Iždininkas.
Mikolas Venys,
28 Story St.
So. Boston, Mass.

Globėjai.
Jonas Petrauskas,
66 W. Fifth St.
So. Boston, Mass.
Vincas Kudirka,
37 Franklin St.,
Pranas Kuras,
457 Pleasant St.,
Norwood, Mass.

Literatiška Komisija.
Kun. F. Kemėšis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Pr. Gudas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
F. Viraks,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Savas Pas Savą Remkit Sa vuosius.

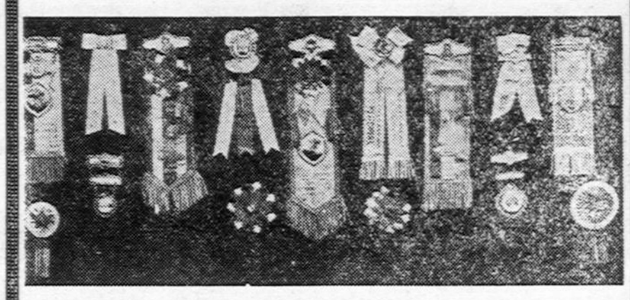

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvį išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikučių, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu **šarpas, veliavas, karūnas** ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiškai. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS,
166 MELROSE ST., :: :: :: :: MONTELLO, MASS.

Vienatinė Lietuviška
APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių galite gaut kokios tik pasaulyj vartojamos, bet ypatingai geros sekančios gyduolės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c.	Gyduolės del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo kosulio, grippo ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	Pilės del Kepenų ir Inkstų	75c.
Bobro lašai	1.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Vaikų ramintojas	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
Pamoda plaukams	25c.	Visokie kvepianti muilai	10, 15 ir 25c.
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Perfumos visokių gėlių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Nuo viduriavimo mažiems	25c.		
Gydanti mostis nuo pučkų	50c.		
Nuo prakaitavimo kojų	25c.		
Mostis ir skysčiai nežų ir parkų	1.00		

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI,

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gyduolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiųsime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS
226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Geriausias Siuvėjas.

Siutus padarau ant užsakimo nuo $20.00 ir aukščiau.

Darbą atlieku pirmos klesos ir už mažiausią kainą.

S. C. LILIENSTERN,
172 State St., Boston, Mass.
(Priešais Custom House.)

Visi skaitykit ir platinkite "Darbininką"